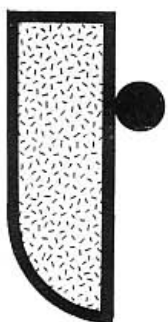
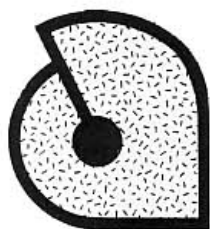

eerste jaargang **NR.3**

Maandblad voor
Vrije Relaties

THEMA-NUMMER

1881-1981

100 jaar (ON) Zedelijkheids-
Wetgeving!

Onafhankelijk Info-Blad over en voor VRIJE RELATIES
Een Uitgave van de Stichting Uitgeverij "MARTIJN"

STICHTING UITGEVERIJ "MARTIJN"
WIL EEN UITGEVERIJ ZIJN, IN HET
BELANG VAN MINDERHEIDSGROEPEN
IN NEDERLAND.

COLOFON

REDAKTIE:
THEO GERRITSEN
WIM COSTER
RIK VAN ASPERT
VORMGEVING:
JAN VAN KEMPEN
BIJDRAGEN VAN:
HENK
PAUL
DRS. THEO SANDFORT
NVSH / LWGJ

HET VERHAAL "ANNA"
KOMT UIT DE BUNDEL
"EN M'N VRIENDJE
HOUDT VAN ME"
UITGAVE: NVSH

REDAKTIE-ADRES:
"MARTIJN" P/A
THEO GERRITSEN
POSTBUS 833
5201 AV DEN BOSCH

Druk:
HUBRA-OFFSET
EINDHOVEN

FOTO'S:
FOTO AKKI NEDERLAND
EN EEN LEZER
UIT AMSTERDAM

Verkoopspreis

LOSSE NUMMERS-----f 4,50
PER POST-----f 6,95

Abonnementen

1 JAAR; 6 NUMMERS---f 35,00
1 JAAR; 12 NUMMERS---f 70,00
NVSH LEDEN 6 NRS.---f 30,00
12 NRS.---f 60,00

TE BESTELLEN OP:
GIRG 1379132
T.N.V. THEO GERRITSEN
POSTBUS 833
5201 AV DEN BOSCH
ONDER VERMELDING VAN
PROEFNUMMER EN ABONNEMENT
"MARTIJN"

BUITENLANDSE ABONNEES:
BIJ VOORKEUR BETALEN DMV
INTERNATIONALE POSTWISSEL
IN NEDERLANDSE GULDENS

ANDERE BLADEN:

NIKS (NAAR INTEGRATIE KIN-
DER SEXUALITEIT)
UITGAVE: LWGJ / NVSH
POSTBUS 6614
3002 AP ROTTERDAM

INHOUD-INHOUD-INHOUD

- PAG. 3-** GELUKKIG 1981
4- INLEIDING THEMA ARTIKEL
10- "BESTE MARTIJN"
brievenpagina
11- VERVOLG THEMA ARTIKEL;
"de gevolgen van seksueel
contact"
14- "PRIKBORD"
16- VERVOLG THEMA ARTIKEL;
"de gevolgen van strafbaar-
stelling"
18- "ANNA" verhaal
20- VERVOLG THEMA ARTIKEL;
"de gevolgen voor de ont-
plooiing van de betrokkenen"
22- "STRAFBARE SEX MET KINDEREN"
artikel door theo sandfort
24- "TUSSEN HAAKJES"
korte aantekeningen
25- GEDICHT
door ries van wallenburg
26- CONCLUSIE THEMA ARTIKEL

Adressen

Landelijke Werkgroep Jeugdemancipatie,
NVSH-LWGJ, Postbus 132-5240 AC Rosmalen

AFDELINGSWERKGROEPEN:

Amsterdam	Blauwburgwal 7-9
Deventer	Postbus 692
Eindhoven	Postbus 440
Groningen	Postbus 1387
Den Haag	Groot Hertoginnelaan 203
Maastricht	Rechtsstaat 20
Nijmegen	Postbus 6728
Rotterdam	Koningin Emmaplein 1
Tilburg	Postbus 1251
Utrecht	Witte Vrouwenringel 100
Venlo	Postbus 635
Zaandam	Ringweg 262

Inlichtingen over voorlichting: 073-412953

OVERIGE KONTAKTADRESSEN:

Bergen op Zoom	Postbus 663
Breda	Postbus 3773
Den Bosch	Postbus 833
Leiden	B. Füss, Postbus 136
Hoogeveen	Postbus 442
Tiel	St. Agnietenstraat 19
Zoetermeer	Postbus 128

Kindertelefoons

Amsterdam	020-224455
Eindhoven	040-451818
	040-44411
Enschede	
(meisjestelefoon)	053-303578
Groningen	050-141010
Heerlen	045-722233
Rotterdam	010-224455
Utrecht	030-522500
(meisjestelefoon)	030-322020
Venlo	077-48888

STICHTING KINDERVUIST:
Kromboomstraat 53, Amsterdam

BELANGENVER. MINDERJARIGEN:
Krommestraat 9, Amersfoort

BELGIE:

Antwerpen Studiegroep Pedofilie,
Volkshogeschool Elker-IK
Consciencestraat 46
2000 Antwerpen

DUITSE BONDSREPUBLIEK:

Düsseldorf DSAP (Deutsche Studien-
und Arbeitsgemeinschaft
Pädophilie) Postfach 3236
4150 Krefeld

niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd en of open-
baar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of
op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftel-
ijke toestemming van de uitgever.

EEN VRIJ EN GELUKKIG 1981

HET IS IN NEDERLAND ZO LANGZAMERHAND EEN TRADITIE GEWORDEN OM AAN HET BEGIN VAN EEN NIEUW JAAR GOEDE VOORNEMENS EN WENSEN TE MAKEN EN TE GEVEN. DOOK HIERAAN DOET "MARTIJN" MEE! NIET OMDAT HET ZO HOORT, MAAR OMDAT WIJ IETS BELANGRIJKS WENSEN VOOR DIT JAAR. JA, U LAS HET HIERBOVEN GOED, EEN VRIJ EN GELUKKIG 1981.

Wij, de redactie van "MARTIJN" hebben dan ook besloten om enkele artikelen die in het decembernummer werden aangekondigd op te schuiven naar de februari editie, en van dit nummer (als goed begin van het nieuwe jaar) een themanummer te maken over

LEEFTIJDSGRENZEN IN NEDERLAND IN DE ZEDELIIKHEIDSWETGEVING

Vanaf 1967 wordt er al gewerkt aan een rapport voor aanpassing van die wet, ook Den Haag zag wel in dat er wat moest veranderen. De commissie die daarmee belast werd was, oorspronkelijk onder supervisie van Mr. J. Peters -lid van de Hoge Raad, en later vervangen door de huidige voorzitter Prof. Mr. A. L. Melai - hoogleraar strafrecht en strafproces te Leiden, ruim 10 jaar bezig om tot een konklusie te komen. Het rapport van commissie Melai heeft al heel wat stof doen opwaaien. ER KLOPT GEEN MOER VAN !

HANDEN UIT DE MOUWEN!

Na ruim tien jaar discussie wordt het toch wel tijd dat er nu ook eens de handen uit de mouwen gestoken worden !

Ook wij proberen op deze wijze ons steentje bij te dragen tot opbouw van een stevige muur!

Daarom dit aangepast nummer van "MARTIJN". WAAROVER GAAT HET EIGENLIJK. Wij gaan hier uitgebreid op in, en hopen U duidelijk te kunnen maken, waar de tot nu toe geldige wet in gebreke blijft, waarom dat zo is, en wat er nu wel moet veranderen, OOK IN HET BELANG VAN HET KIND.

De redactie.*

In verband met de Kerstvakantie van de drukker moest de copy van dit nummer al halverwege december ingeleverd worden, wij hadden de officiële papieren van de notaris in verband met de oprichting van Stichting Martijn toen nog niet binnen. Hierover uitgebreid in het februari nummer meer.

OMZICHTIGHEID IN DE KEUZE VAN LEKTUUR!

Het is onberekenbaar, hoeveel daden van verleiding en ontucht uit verderfelijke geschriften geboren zijn. **Romanschrijvers, tooneeldichters!** spreekt hier niet van overdrijving of klein-geestige bekrompenheid. **Op u-zelf** kunnen wij ons beroepen. **Hebt** gij een moeder, een zuster, een jeugdige en onschuldige dochter misschien? **Zoudt** gij gaarne zien, dat zij de beginselen die gij in uwe boeken predikt, in beoefening brachten? **Zou** het u aangenaam zijn als zij onteerd en geschandvlekt werden gelijk uwe heldinnen? **En** indien iemand haar in uw bijzijn als zoodanig met den vinger aanwees, zou **U** dat misschien onverschillig laten? **Hoe** kunt gij er dan een dubbele zedenleer op nahouden: één voor uw huisgezin en één voor het publiek? **En** door welk een ontzettende tegenstrijdigheid zoudt gij misschien een bloedige voldoening eischen van dengeen, wiens eenige schuld toch slechts dáárin gelegen zou zijn, dat hij uwe moeder of zuster van een zonde betichtte, die gij-zelf hadt verdedigd?

Slechte boeken zaaien het onkruid van zedelijke bedorvenheid in de woning van den koopman, van den handwerksman, van den arbeider. **Zij** stichten boozen twijfel; zij wekken ontevredenheid met lot en leven; zij scheppen allerlei zinnelijke behoeften. **Zij** leeren met den eenvoud en het heilige spotten. **Vele** jongelingen vooral zijn, door slechte lektuur, jonge grijsaarts geworden, met minder ondervinding en heviger harts-tochten. **De** geestdrift ontbreekt hun: daarom smachten zij naar kunstmatige verhitte en onnatuurlijke overprikkeling. **Zij** zoeken hunne zenuwen te schokken, hun hart te bedwelmen door die vergiftigde **Bladen**. **Voor** degelijke lektuur, die ernst en aandacht vordert, die met nuttige kundigheden kan verrijken, het verstand beschaven en het zedelijk gevoel verfijnen, is hun smaak bedorven. **Het** gaat hun als den dronkaard, wiens gehemelte door sterke dranken verstompt is en die nu den edelen wijn versmaadt. **Wat** zij lezen, moet gelijk zijn aan wat dezen drinken: het moet branden, zoo zij het proeven zullen. **Dat** is de jammerlijke invloed, dien slechte lektuur oefent op het aankomend geslacht.

UIT: Op leven's tweesprong Anno Domini 1865. G.de Félice. ▶

FLAUWE KUL

Na het lezen van het voorgaande stuk van Dhr. G. de Félice blijft U misschien ook met zo een gevoel zitten van:

"Wat een flauwe kul, dat past toch niet meer in deze tijd!"

Inderdaad, dit is geschreven in 1865. Zoals het boek waar ik dit aan ontleend heb in zijn inleiding zegt: "Tot eene stichting ende vermaning van onzen Jeugdigen."

Toen 1865 - Nu 1981

Er is een hoop veranderd in die tijd, ook onder de jeugd.

De jeugd van toen bestaat allang niet meer. Die hebben een heel leven achter de rug, en zijn nu overleden. In de tussentijd hebben we al verschillende generaties kinderen geboren zien worden, opgroeien, en weer oud worden. Dit stuk werd geschreven voor mensen die anders dachten, anders leefden, anders voelden dan wij nu doen. KORREKT! Ik ben het helemaal met u eens. Er is in die 116 jaar ontzettend veel veranderd. Wij leven en denken, voelen en ervaren alles nu heel anders dan onze voorgangers. De tijden zijn veranderd, de mensen zijn veranderd, en daarmee ook hun mentaliteit. hun normen zijn verschoven, wezenlijke feiten van toen zijn de lachertjes van nu. Nao, dit schrijven past eigenlijk niet in deze tijd. Ik had beter iets anders uit kunnen zoeken. Iets dat tenminste niet ouderwets is, maar dat bij mensen van NU past.

WAT DACT U HIERVAN ???

Hieronder volgt een opsomming van de artikelen in het wetboek van strafrecht waarin voor seksuele contacten leeftijdsgrenzen worden gesteld.

Art. 244 *Hij die vleeschelijke gemeenschap heeft met een meisje beneden den leeftijd van twaalf jaren, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twaalf jaren.*

Art. 245 -1. *Hij die buiten echt vleeschelijke gemeenschap heeft met eene vrouw die den leeftijd van twaalf, maar nog niet dien van zestien jaren heeft bereikt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste acht jaren.*
-2. *Vervolging heeft, buiten de gevallen van de artikelen 248 en 249, niet plaats dan op klachte.*

Art. 247 *Hij die met iemand van wien hij weet dat hij in staat van bewusteloosheid of onmacht verkeert of met iemand beneden den leeftijd van zestien jaren onuchtige handelingen pleegt of laatstgemelden tot het plegen of dulden van zoodanige handelingen of, buiten echt, van vleeschelijke gemeenschap met een derde verleidt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren.*

Art. 248ter -1. *Hij die door giften of beloften van geld of goed, misbruik van uit feitelijke verhoudingen voortvloeiend overwicht of misleiding een minderjarige van onbesproken gedrag, wiens minderjarigheid hij kent of redelijkerwijs moet vermoeden, opzettelijk beweegt onuchtige handelingen met hem te plegen of zoodanige handelingen van hem te dulden, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren.*
-2. *Vervolging heeft niet plaats dan op klachte van hem tegen wien het misdrijf is gepleegd.*
-3. *De termijnen bedoeld in artikel 66 belopen voor deze klachte onderscheidenlijk zes en twaalf maanden.*

Art. 249 -1. *Hij die ontucht pleegt met zijn minderjarig kind, stiefkind of pleegkind, zijn pupil, een aan zijne zorg, opleiding of waakzaamheid toevertrouwd minderjarige of zijn minderjarigen bediende of ondergeschikte, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren.*
-2. *Met dezelfde straf wordt gestraft:*
1°. *de ambtenaar die ontucht pleegt met een persoon aan zijn gezag onderworpen of aan zijne waakzaamheid toevertrouwd of aanbevolen;*
2°. *de bestuurder, geneeskundige, onderwijzer, beampte, opzichter of bediende in eene gevangenis, rijkswerkinrichting, rijksinrichting voor kinderbescherming, weeshuis, ziekenhuis, krankzinnigengesticht of instelling van weldadigheid, die ontucht pleegt met een persoon daarin opgenomen.*

Art. 250 -1. *Wordt gestraft:*
1°. *met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren, hij die het plegen van ontucht door zijn minderjarig kind, stiefkind of pleegkind, zijn pupil, een aan zijne zorg, opleiding of waakzaamheid toevertrouwde minderjarige of zijn minderjarigen bediende of ondergeschikte met een derde opzettelijk teweegbrengt of bevordert;*
2°. *met gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren, hij die, buiten de gevallen genoemd onder 1°, het plegen van ontucht door een minderjarige wiens minderjarigheid hij kent of redelijkerwijs moet vermoeden, met een derde opzettelijk teweegbrengt of bevordert.*
-2. *Indien de schuldige van het plegen van het misdrijf een beroep of eene gewoonte maakt, kunnen de straffen met een derde worden verhoogd.*

AKTUEEL

DIT IS TENMINSTE AKTUEEL!
Dit is modern, dit is van NU!
Dit is van deze tijd, het is
wel niet zo leuk om te lezen,
er zit geen spanning in, wél
veel moeilijke woorden, maar
dit is tenminste niet zo oud.
HOEVEEL TIJDVERSCHIL DENKT U
ZIT ER TUSSEN DE BRIEF VAN DE
FELICE, EN HET TWEEDE STUK??
50 JAAR - 75 JAAR - 100 JAAR?

MIS !!! Het is slechts 16 JAAR!
Het tweede stuk werd opgesteld
in 1881, en deze wet trad op
1 september 1886 in werking.
Het verschil tussen stuk 1
en 2 is dat iedereen het er
mee eens zal zijn dat het 1e
niet meer in deze tijd past,
terwijl het 2e nog dagelijks
toegepast wordt. Dagelijks
worden er op grond van deze
wet mensen van NU veroordeeld.

WAAROM?

Toch gaan beide stukken over
normen, over moraal. Waarom
dan zo'n groot verschil?
Waarom aksepteren wij het 1e
niet meer, en zeggen we dat
het ouderwets is, en handha-
ven we wél het 2e.

WEET U ER EEN ANTWOORD OP ?

IK IN IEDER GEVAL NIET !

Laten we eens terug gaan naar
de tijd waarin de zedenuet op-
gesteld werd;

In de middeleeuwen en daarna
keerde het strafrecht zich te-
gen seksueel gedrag dat in
strijd was met de heersende
moraal. De Franse revolutie
bracht hierin een grote wen-
ding: niet de ONZEDELIJKHEID,
maar de SCHADELIJKHEID (voor
medeburger of gemeenschap)
fundeerde voortaan de straf-
baarstelling van een bepaald
gedrag. De in 1791 vastgestel-
de strafwetten van de Franse
Revolutie stelden daarom GEEN
LEEFTIJDSGRENZEN vast voor sek-
suele omgang in het algemeen.
Verkrachting werd alleen zwaar-
der bestraft indien het slacht-
offer nog geen 14 jaar was.

CODE PENAL

Het keizerrijk verving deze
wetten door de CODE PENAL
(1810) die de extra bescher-
ming tegen seksueel geweld
uitbreidde tot jongens en
meisjes onder de vijftien.
Vrijwillige kontakten ble-
ven aan geen enkele leef-
tijdsgrens verboden.
Door de inlijving van de
Nederlandse provinciën bij
Frankrijk in 1810 kreeg de
Code ook hier wetkracht.

Na de bevrijding in 1813
slaagde Nederland er vele
tientallen jaren niet in,
een eigen wetboek van straf-
recht te scheppen. Dit kwam
eerst tot stand in 1881, waar-
na het op 1 september 1886 in
werking trad. Tot dat jaar gold
nog de Code Pénal, zodat seksue-
le omgang met jongens en meis-
jes GEHEEL NIET STRAFBAAR ge-
steld was, ONGEACHT HUN LEEF-
TIJD EN ONGEACHT OF HET OM HE-
TERO- DAN WEL OM HOMOSEKSUELE
KONTAKTEN GING.

foto Akk1

De invoering van het nieuwe
wetboek van strafrecht gaf
een zeer aanzienlijke verscher-
ping van de verbodsbepalingen
op zedelijk terrein te zien.
Hierbij werd de strafbaarstel-
ling van seksueel contact ZON-
DER GEWELD met kinderen door
regering en parlement als een
belangrijke aanvulling op het
bestaande strafrecht gezien.

16 JAAR

De regering stelde voor, de
leeftijdsgrens op 14 jaar te
stellen; de Tweede Kamer maak-
te er 16 jaar van.
Opvallend is de motivering die
de regering gaf voor invoering
van deze strafbaarstelling.
In haar Memorie van Toelichting
schreef ze:

JEUGDIGHEN, KRANKZINNIGHEN, & BEWUSTELOOZEN

dat de desbetreffende artikelen voorzagen "in eene leemte die door de Fransche en Belgische wetgevers reeds voorlang is aangevuld (In Frankrijk bij de herziening van 1832, in België door de wet van 15 Junij 1846.)

Vleeschelijke gemeenschap namelijk en feitelijkheden tegen de eerbaarheid van zeer jeugdige personen, krankzinnigen en bewusteloozen, zonder geweld ondernomen, zijn hier ten lande straffeloos. Het zal wel geen betoog behoeven, dat dit niet alzoo mag blijven voortduren. De zeer jeugdige leeftijd of de bijzondere toestand dezer personen behoort gelijk gevolg te hebben als het geweld tegen anderen gepleegd."

In feite geeft dit aan dat de regering een nadere motivering niet nodig vond.

Foto Akk.

DE SCHADELIJKHEID VOOR JEUGDIGEN VAN SEKSUEEL KONTAKT, OOK WANNEER DIT NIET MET GEWELD GEPAARD GING, WERD ALS VANZELFSPREKEND BESCHOUWD.

Dit is des te meer opvallend daar er geen onduidbare misstanden bekend zijn die aanleiding zouden kunnen zijn om leeftijdsgrenzen in de zedelijkheidswetten op te nemen. Van objectieve schade voor kinderen door seksueel contact was nooit zoveel gebleken dat er door de wetgever overweerd gerept. Een omschrijving van de schade voor de bescherming waartegen de wetten nodig waren bleef achterwege.

De wetgever heeft niet de bedoeling gehad op louter morele gronden bepaalde handelingen strafbaar te stellen. Ook in 1881 werd erkent dat dit niet op haar weg ligt.

VANZELFSPREKEND

Toch kan achteraf geconcludeerd worden dat, gezien het bovenstaande, de in de Victoriaanse tijd heersende oordelen over seksualiteit de achterliggende oorzaak waren van de invoering van leeftijdsgrenzen hiervoor.

De schadelijkheid voor kinderen was vanzelfsprekend in het licht van de toenmalige opvattingen, maar berustte NIET op objectief waargenomen feiten.

Als uitgangspunt voor de wetgeving wordt in het algemeen als criteria gesteld het schade berokkenen aan een ander of aan de gemeenschap. Deze wetgeving moet dus BESCHERMING bieden aan een ieder die in deze samenleving leeft. Men kan zich nu afvragen welk rechtsgoed er door de zedelijkheidswetten beschermd worden. Er bestaat geen exacte formulering van het rechtsgoed dat de zedewetten dienen te beschermen, en daarom lijkt het zinvoller en duidelijker om te werken met de volgende criteria vóór c.q. tegen de strafbaarheidstelling.

MEDICIJN

In de eerste plaats bedenke men dat de strafwet niet het enige middel is ter bestrijding van ongewenste praktijken. Het is te vergelijken met een medicijn, dat bij sommige kwalen zijn nut heeft, maar bij verkeerd gebruik daarentegen juist schadelijk kan zijn.

Dr. E. BRONGERSMA schrijft hierover:

"Voor de aanpak van problemen die uit seksuele verhoudingen tussen volwassenen en kinderen voortvloeien is het strafrecht echter al bijzonder weinig geschikt. Strafrecht is immers een grofwerkend instrument, niet in staat, rekening te houden met al die fijne psychologische nuances die de verhouding tussen twee mensen een taal andere kleur kunnen geven.

Het strafrechtelijk ingrijpen zou daarom beter beperkt kunnen blijven tot die gevallen waarin de dader bedreiging of geweld heeft gebruikt (verkrachting, aanranding, enz.) en daardoor de VRIJHEID van zijn slachtoffer, over eigen lichaam te beschikken, heeft aangetast.

Zodra echter twee mensen tot een seksueel contact komen waarin zij beiden toestemmen kan het strafrecht zich beter afzijdig houden, zelfs als een van die twee mensen een kind is.

STRAFRECHT

Misschien brengt zo'n contact wel problemen mee, maar die zijn dan toch niet van zulk een aard dat het strafrecht een gepast middel zou zijn om ze tot een oplossing te brengen.

De toepassing van het strafrecht brengt altijd nadeel, in sommige gevallen zelfs heel groot nadeel voor de verdachte en veroordeelde mee.

Hij verliest voor korte of lange tijd zijn vrijheid, hij verliest een deel van zijn geld en goederen, hij verliest sommige rechten.

EEN ZO ERNSTIGE BEHANDELING DOOR DE GEMEENSCHAP VAN EEN VAN HAAR LEDEN KAN SLECHTS GERECHTVAARDIGD WORDEN DOOR HET FEIT DAT DEZE PERSOON ZELF AANMERKELIJK NADEEL HEEFT TOEGEBRACHT AAN DE GEMEENSCHAP OF HAAR LEDEN.

EEN STRAFBEPALING MAG DAAROM ALLEEN WORDEN UITGEVAARDIGD EN GEHANDHAafd ALS HET VERBODEN GEDRAG AANWIJSBARE SCHADE MET ZICH MEEBRENGT."

Uitgaande van een dergelijke benadering kan tot een afbakening van criteria worden gekomen.

Voorop staat dat het optreden van AANWIJSBARE SCHADE een noodzakelijke voorwaarde is om tot strafbaarstelling over te gaan.

eerste criterium

Het kan hier uiteraard slechts gaan om die schade die rechtstreeks door het seksuele contact is veroorzaakt en niet door bijvoorbeeld politieverhoor of door ontactisch optreden van de ouders van het betrokken kind. Dergelijke schade kan **JUIST ZELFS** door de strafbaarstelling worden veroorzaakt.

Uit het citaat is ook een criterium af te leiden voor het achterwege laten van strafbaarstelling.

Gezien de grove werking van het strafrecht dient het niet van kracht te zijn indien er betere middelen bestaan om onwenselijke situaties te bestrijden.

tweede criterium

Met name kan gewezen worden op het alternatief van deskundige hulpverlening door maatschappelijke instellingen. In het verband van een zo gevoelig geachte materie als de seksualiteit is het bestaan van een dergelijk alternatief een belangrijk gegeven.

Hierboven is al even gezinspeeld op de mogelijkheid van schade door de strafbaarstelling.

Het is een feit dat bij lichte vergripen of minder gewenste handelingen tegenover een kind de strafwet de neiging heeft, haar doel voorbij te schieten. Wanneer er iets is voorgevallen dat het kind **ONAANGENAAM** heeft gevonden, **ZONDER** dat er duidelijk van dwang of geweld sprake is geweest zal de strafrechtelijke vervolging het gewicht van de zaak, met name ook in de ogen van het kind, veel groter doen lijken dan het eigenlijk was. Dit kan een kind ernstiger schokken dan zonder het strafrechtelijk ingrijpen (zo er dan al van een schok sprake was) het geval zou zijn geweest.

EEN DERGELIJKE OPLOSSING VAN DE ZAAK VIA HET STRAFRECHT IS TE VERGELIJKEN MET DE REINIGING VAN EEN HUISKAMER DOOR ER EEN BORSTELAUTO VAN DE GEMEENTEREINIGING DOOR TE LATEN RIJDEN: HET STOF WORDT WELLIJWAAR GRONDIG WEGGEVEEGD? MAAR DE KAMER WORDT ONHERSTELBAAR BESCHADIGD.

Het middel is erger dan de kwaal.

Omdat de zin van de strafwet toch behoort te liggen in het bieden van bescherming aan mensen kan als vereiste worden gesteld dat de strafbaarstelling géén aanzienlijke schade veroorzaakt en zeker niet in grotere mate dan ze schade tegengaat.

derde criterium

Uit deze criteria is nog een vierde af te leiden: geen vaag geformuleerde en algemene strafbaarstelling van bepaalde handelingen, met als doel, deze handelingen slechts in een beperkt aantal gevallen waarin er kenmerkend van schadelijke gevolgen sprake is, ook werkelijk te vervolgen. Dit zou een aanslag betelen op de rechtzekerheid.

De genoemde aanwijzingen zijn er voor zeden-delikten waarbij kinderen zijn betrokken inderdaad.

KINSEY noemt een percentage van 44% van de 13-jarige meisjes dat seksuele kontakten had gehad, waarvan 14% leidend tot een orgasme. Van de 13-jarige jongens had 35% seksueel contact, leidend tot een orgasme gehad. Het percentage meisjes dat vóór de puberteit seksuele kontakten met een volwassene heeft gehad wordt door KINSEY bepaald op 24%

CORSTJENS komt in een onderzoek onder Mij-meegse studenten tot 13% van de jongens en 13% van de meisjes die seksuele kontakten met een volwassene hebben gehad. Wanneer deze cijfers representatief zijn voor de gehele bevolking zou het aantal delikten een groot veelvoud zijn van het aantal veroordelingen (enkele honderden per jaar).

HET IS TE VERGELIJKEN MET EEN ALGEMEEN STRAF-RECHTELIJK VERBOD OP HET OUDERSCHAP OMDAT ER OUDERS ZIJN DIE HUN KINDEREN MISHANDELEN OF OP AUTORIDEN OMDAT ER WEL EENS BROKKEN-PILOTEN ACHTER HET STUUR ZITTEN.

En slotte kan worden aangevoerd dat de zinvolheid van strafbaarstelling dubieus is wanneer er duidelijke aanwijzingen zijn dat het verboden gedrag op grote schaal plaatsvindt, terwijl het aantal aangiften en veroordelingen naar verhouding bijzonder gering is.

Algemeen wordt aangenomen dat het percentage niet-ontdekte gevallen zeer hoog ligt bij delicten waarbij zowel de "dader" als het "slachtoffer" verzwijgen wenselijk viden.

STATISTIEK

De statistiek (zie de tabel) laat een in dit verband belangwekkende trend zien. Het blijkt dat het aantal strafbare kontakten dat veroorzaakt van politie en justitie is gekomen tussen 1965 en 1973 drastisch is teruggelopen (voor overtreding van art. 247 tot de helft). Bovendien is van deze zaken nog een sterk toenemend aantal geseponeerd. Ten slotte is het aantal veroordelingen tot (deels) onvoorwaardelijke gevangenisstraf zeer sterk afgenomen, ook in verhouding tot het aantal zaken.

Het is onaannemenlijk dat aan deze trend een **STERKE AFNAME** van het aantal seksuele kontakten met kinderen ten grondslag ligt. Het is veel waarschijnlijker dat in **AFNEMENDE MATE DE BEHOEFTE** wordt gevoeld om aangifte te doen, strafstelling in te stellen, dan wel een strenge veroordeling toe te passen.

VOOR STEEDS MEER KONTAKTE DIE VROEGER TOT AANGIFTE HADDEN GELEID WOERDT HET NU DOOR DE WET NIET MEER NODIG GEACHT.*

lees verder op pag. 11

AANGIFTE, VERVOLGING EN VEROOORDELING OP GROND VAN DE ARTT. 244,245,247,248ter,249 en 250

Absolute cijfers	(1) Aantal zaken			(2) Aant.seponeringen			(3) (2) als % van (1)		
	1965	1970	1973	1965	1970	1973	1965	1970	1973
Art. 244/245	214	183	166	69	90	98	32,2	49,2	59,0
Art. 247	1346	999	702	627	569	466	46,6	57,0	66,4
Art. 248ter	6	3	7	6	3	7	100,0	100,0	100,0
Art. 249	293	224	184	92	36	86	31,3	38,4	46,7
Art. 250	20	13	19	9	9	12	45,0	69,2	63,2

Absolute cijfers	(4) Aant.veroorde- lingen			(5) vv.(deels) onvw. gevangenisstraf			(6) (5) als % van (1)		
	1965	1970	1973	1965	1970	1973	1965	1970	1973
Art. 244/245	145	93	68	73	46	37	34,1	25,1	22,3
Art. 247	719	430	236	540	163	74	40,1	16,3	10,5
Art. 248ter ¹	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
Art. 249	201	138	98	152	95	65	51,9	42,4	35,5
Art. 250	11	4	7	X	X	X			

¹ In 1971: 3 veroordelingen, 4 seponeringen; in 1972: 1 veroordeling, 9 seponeringen.
X = gegevens onbekend.

Indices (1965=100)	(7) Indices kolom 1			(8) Indices kolom 3			(9) Indices kolom 4		
	1965	1970	1973	1965	1970	1973	1965	1970	1973
Art. 244/245	100,0	85,6	77,6	100,0	152,8	183,2	100,0	64,1	46,9
Art. 247	100,0	74,2	52,2	100,0	122,3	142,5	100,0	59,8	32,8
Art. 248ter	100,0	50,0	116,7	100,0	100,0	100,0			
Art. 249	100,0	76,5	62,8	100,0	122,7	149,2	100,0	68,7	48,8
Art. 250	100,0	65,0	95,0	100,0	153,8	140,4			

Indices (1965=100)	(10) Indices kolom 5			(11) Indices kolom 6					
	1965	1970	1973	1965	1970	1973			
Art. 244/245	100,0	63,0	50,7	100,0	73,7	65,4			
Art. 247	100,0	30,2	13,7	100,0	40,6	26,2			
Art. 248ter									
Art. 249	100,0	68,7	48,8	100,0	81,7	68,0			
Art. 250									

Bron: C.B.S., Criminele Statistiek, 1965, 1970, 1973 (laatst verschenen uitgave), betreffende de kolommen 1,2,4 en 5.

Het opnemen van gegevens uit andere, tussengelegen jaren verandert het beeld niet.

beste martijn

MET SPANNING EN BE-
LANGSTELLING ZIEN
WIJ UW REAKTIES,
VRAGEN, SUGGESTIES
OF GEWOON EEN
LEUKE BRIEF TEGE-
MOET.
ADRESSEER UW ENVE-
LOPPE AAN:

"MARTIJN"
**POSTBUS
833**

5201 AV 'S-HERTOGENBOSCH

alle brieven worden
onder vermelding van
voorletter geplaatst,
tenzij de schrijver/ster
duidelijk laat blijken
dit niet noodzakelijk
te achten.
de redactie behoudt
zich het recht voor
brieven naar eigen in-
zicht in te korten.

levenslang

BESTE REDAKTIE,

Hartelijk gelukkigwens met de ge-
boorte van jullie blad MARTIJN.
Ik hoop dat jullie er voor zorg
zullen dragen dat het blad in de
huidige vorm blijft bestaan, mij
kunnen jullie voor de rest van
mijn leven als abonnee noteren,
zeker weten. Ja, MARTIJN, je word
niet (zoals je vraagt)-maar je
bent al een dikke vriend van me.
Eerlijk, alle meningen, verhalen
enz. uit jullie blad konden door
mij geschreven zijn.
Ik heb een dezer dagen mijn "ju-
bileum" van 40 jaar "lijden" ge-
vierd. Met mijn 16e begon mijn
eerste liefde op een 12 jarige,
en nu, 40 jaar later, is mijn ge-
richtheid (een stoere ong. 12-
jarige) gelukkig gebleven. Er is
zoals je het zo treffend in MAR-
TIJN zegt nog steeds een ontzet-
tend taboe rondom pedofilie.
Het allerbeste gewens met jullie
persoonlijk én MARTIJN, het doet
me altijd zo goed dat er ook nog
fijne mensen zijn die mijn taal
spreken.

Jullie toegenegen A. AMSTERDAM.

steentje

Beste Theo,

Allereerst mijn felicitatie met
je nieuwe blad. Het was geloof
ik hoog tijd dat er een derge-
lijk blad kwam, een blad waarin
eens de andere zijde van de me-
daille bekeken kan worden. Ik
bedoel hiermee dat pedofilie
voor vele mensen nog als iets
abnormaals bekeken wordt en vaak
helemaal verkeerd begrepen wordt.
Voor de massa is een pedofiel
een grote viezerik die "omhannist"

met andermans kinderen. Er wordt
nog zo weinig bij stilgestaan
dat kinderen óók gevoelens hebben
soms nog wel meer dan menig een
denkt. Kinderen moeten het recht
hebben om zelf hun relaties te
mogen kiezen, zelf beslissen van
wie ze willen houden of met wie
ze willen omgaan. Ik ben zelf pe-
dofiel en ik kom daar eerlijk voor
uit, hoe moeilijk dat soms ook is.
Je medemens kan je soms het leven
erg "zuur" maken, maar ik kan je
toch gelukkig mededelen dat er al
vele mensen zijn die positief te-
genover pedofilie staan. Ook Uw
blad kan daar zeker een "steentje
toe bijdragen". Ik hoop dat dat
steentje uitgroeit tot een flinke
steen, je weet wel, zo'n flint
van een hunebed.

Hoogachtend; R. ASSEN.

WIJ DOEN ONS BEST OM NEDER-
LAND AF TE ZOEKEN NAAR FLIN-
TEN OM ER EEN REUZE HUNNEBED
MEE TE BOUWEN. OM IN DE STIJL
VAN MARTIJN TE BLIJVEN;
ALLE "KLEINTJES" HELPEN!!!

kinderhart

Mijne Heren,

De eerste twee nummers van Uw
maandblad MARTIJN in dank ont-
vangen.

Door het verschijnen van Uw
blad, is er gelukkig weer meer
voorzien in de behoefte op dit
gebied.

Het is een goed verzorgd blad,
dat voor de insider echter te
veel bekende literatuur bevat,
overgenomen van andere lektuur.
Over het algemeen geeft men,
naar mijn oordeel te veel de
zienswijze van de volwassene
weer, en te weinig van de
jeugd zelf. Dit zou volgens
mij de objectiviteit van de
materie alleen maar ten goede
komen.

"laat het kinderhart spreken".
Gaarne ontvang ik van U nadere
informatie betreffende kontak-
ten voor actiegroep 247.
Gelukkig ben ik zelf nooit
met de justitie in aanraking
geweest. (afkloppen)

De allerbeste wensen;
B. TILBURG.

foto's

Beste Theo,
Hierbij stuur ik je wat foto's,
misschien zijn ze bruikbaar
voor je blad. Hierbij geven
P. en ik je toestemming voor
eventuele publikatie.
Tot ziens:
Hartelijke groetjes:
M. AMSTERDAM.

ZULKE BRIEVEN MOGEN WIJ
GRAAG ONTVANGEN, ALS U NOG
'S IETS HEBT LIGGEN HOUDEN
WIJ ONS AANBEVOLEN. VRAAGT
U WEL EVEN DE TOESTEMMING
VAN DE BETROKKENEN!

hardstikke!

BESTE MARTIJN.

Ik ben een jongen van veertien
jaar. En mijn vriend is 32.
Wij vrijen ook samen. Ik vind
dat hardstikke fijn, ik vind het
alleen zo rot dat het allemaal zo
stiekum moet gebeuren, B.. en ik
houden toch van elkaar!
Mijn ouders weten wel dat ik een
vriend heb, maar ze weten niet
dat we ook seksspelletjes samen
doen. Ik vind die spelletjes net
zo lekker als mijn vriend. Maar
de regering zegt dat ik te jong
daarvoor ben, zijn die mensen
dan nooit jong geweest?
Ik geloof van niet, anders zou-
den ze wel weten wat ik voel.
Het kan toch zijn dat zij het
vroeger ook wel eens gedaan heb-
ben en nou wil ik vragen:
Vonden jullie het niet lekker om-
dat wij het nu niet mogen van
jullie?????

EDWIN 14 jaar TILBURG.

DE GEVOLGEN

VAN SEXUEEL KONTAKT

Wij willen nu even ingaan op de gevolgen voor een kind die indirekt kunnen voortvloeien uit een seksueel kontakt. Met name wordt besproken de gevolgen van de reacties van familieleden op het gebeurde en de gevolgen die ontstaan door het verhoren van kinderen als getuige ("slachtoffer") door politie en justitie.

de HOUDING

van de OMGEVING

De wijze waarop een kind het beleefde kontakt ervaart wordt in sterke mate bepaald door de manier waarop ouders erop reageren. Wanneer uit hun reactie geschoktheid blijkt heeft dit zijn weerslag op het kind. Het blijkt vaak dat kinderen die onverwacht in aanraking komen met seksuele handelingen van volwassenen hier heel onbevangen op reageren. Vaak zijn ze meer onder de indruk van het feit dat ze bijv. een beloofde beloning niet hebben gekregen dan van het gebeurde zelf. Het is eigenlijk beter als kinderen niet gekonfronteerd worden met de angsten van volwassenen hierover. Deze kunnen, zoals Prof. van der Kwast konstateert het voorgevallene met terugwerkende kracht alsnog tot een schadelijke ervaring maken. Ook Prof. ZEEGERS schrijft;

"Wij kunnen er niet genoeg de nadruk op leggen dat de reactie van de ouders en de omgeving het kind vaak veel meer schade doen dan het ondervonden "delikt".

het VERHOREN van KINDEREN

Evenals de opstelling van de omgeving van het kind zal het plaatsvinden van een verhoor door de politie de ervaring van het kind beïnvloeden.

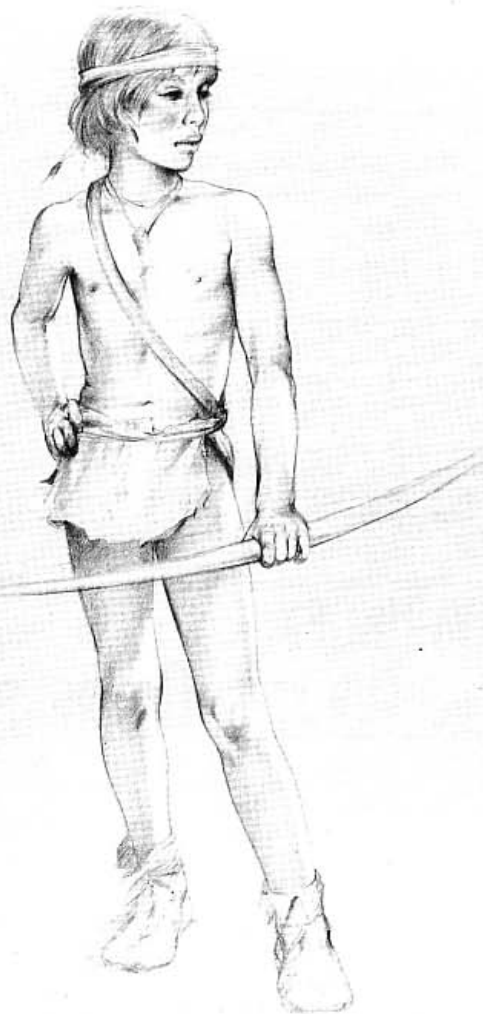
Vaak komt men in de literatuur de stelling tegen dat het verhoor een grotere indruk maakt dan het seksuele kontakt. Hierbij wordt veelal gewaarschuwd voor de negatieve gevolgen die het verhoor zou kunnen hebben. In het rapport van het Nationaal Centrum voor de Geestelijke Volksgezondheid, (N.C.G.V.) wijzen officieren-jeugdzaken er echter op dat men bij de rijks politie bij het verhoor voorzichtig te werk gaat en rekening houdt met de omstandigheden van het kind.

Prof. ZEEGERS merkt over het verhoren van kinderen op:

"Men moet vooral de suggestie niet onderschatten die van elke ondervraging uitgaat. Goed ondervragen is een kunst, vooral bij kinderen".

Men kan er niet omheen dat het feit dat er verhoord wordt bij een kind op zich reeds de suggestie wekt dat het iets bijzonders, wellicht iets ernstigs

heeft meegemaakt. Dit nog los van het feit of het verhoor wordt afgenomen door een vriendelijke oma of door een barse rechercheur.

Dr. SENGERS konkludeert in het N.C.G.V.-rapport:

"Aangenomen dat, als de politie een kind verhoort, bij haar het belang van dat kind voorop staat; aangenomen dat het meermalen zal voorkomen dat de houding van de ouders het verhoorde kind schade kan toebrengen; aangenomen dat een politieverhoor ook gunstige effecten kan hebben met betrekking tot een door het kind als naar of angstig ervaren gebeurtenis en er bv. toe kan bijdragen dat het kind loskomt van een gebeuren, laat dit toch enkele essentiële overwegingen onverlet:

-dat een kind niet kan overzien welke gevolgen het heeft als het wat dan ook aan de politie vertelt (ongeacht of het de waarheid dan wel een fantasie dan wel een mengeling van beide is).

-dat hoe ongedwongener of vertrouwensvoller het gesprek van de politiefunctionaris met het kind verliep, hoe meer het zich betrokken en verantwoordelijk zal voelen zodra het hem/haar bekend wordt welke gevolgen zijn/haar mededelingen met zich meebrachten voor diegene om wie het uiteindelijk ging,

-dat er voor het kind een verband ontstaat tussen seksualiteit en misdadigheid."

Hieruit volgt dat, hoe pedagogisch en psychologisch verantwoord een verhoor ook wordt uitgevoerd, het verhoor op zich meer negatieve gevolgen voor het kind heeft in gevallen waarin de relatie met de "verdachte" voor het kind belangrijk is geweest.

Wanneer een kind actief heeft bijgedragen aan de instandhouding van het contact, dat nu plotseling iets misdadigs blijkt te zijn geweest zal het zich al gauw schuldig en mede-verdachte kunnen gaan voelen.

De gevolgen van het verhoor, zoals de strafoplegging het verbreken van de relatie en de suggestie aan het kind dat het iets ernstigs heeft meegemaakt kunnen voor het kind een traumatische ervaring betekenen. Dr. EDWARD BRONGERSMA merkt in dit verband op:

"WAT HET VOOR EEN NOG NIET VERHARD KIND MOET BETEKENEN ALS DOOR ZIJN MEDEDELINGEN, ZIJN "VERRAAD", DE MAN OF VROUW DIE HET AARDIG VOND, MET WIE HET FIJNE MOMENTEN HEEFT BELEEFD, GEVANGEN GEZET EN MAATSCHAPPELIJK GEBROKEN WORDT VALT MOEILIJK VOOR TE STELLEN."

Als niets anders zal een verhoor het gebeurde voor het kind in een, beangstigende, sfeer van criminaliteit trekken, hoe deskundig het verhoor ook plaatsvindt.

Een dergelijk risico kan hoogstens worden verantwoord indien het kind iets heeft meegemaakt dat ook voor hem evident in de kriminele sfeer thuishoort. Ook een alleen maar onaangename ervaring hoeft hiervoor niet voldoende te zijn!

ERVARINGEN met POLITIE~OPTREDEN

Terwijl het plaatsvinden van het verhoor en de consequenties ervan het kind kunnen schaden kan ook de wijze waarop er verhoord wordt voor een kind schokkend zijn.

Wij vinden het belangrijk om dit te vermelden omdat men bij lezing van het N.C.G.V.-rapport wellicht de indruk zou kunnen krijgen dat het verhoor van kinderen altijd bij het kind thuis plaatsvindt, dat het verhoor door daartoe gespecialiseerden plaatsvindt, dat de politie oog heeft voor de opvattingen van het kind of dat voornamelijk in zgn. ernstiger gevallen zou worden ingegrepen.

In genoemd rapport lichten leden van het korps rijks-politie hun werkwijze toe. We nemen, zonder bewijs van het tegendeel wel aan dat dit verslag niet geheel in strijd is met de feiten, maar menen wel dat een toevoeging van eigen ervaringen gewenst is. Het blijkt dat niet overal zo voorzichtig te werk wordt gegaan als in het verslag van de rijkspolitie wordt beschreven. Wij moeten hierbij wijzen op voorzichtigheid omdat er nog geen systematisch onderzoek op dit gebied is gedaan, maar de regelmaat waarmee we met getuigenissen over strenge verhoren van kinderen in zeden-zaken gekonfronteerd worden maakt ons nu ook weer niet optimistisch over het optreden van de politie in het algemeen. Om de wat eenzijdige indruk die het N.C.G.V.-rapport wellicht wekt te compenseren nu een aantal andere eigen (NVSH) ervaringen:

=DE POLITIE IN ZEIST HAALDE EEN DERTIENJARIGE JONGEN DIE EEN SEKSUELE RELATIE MET EEN VOLWASSEN MAN HAD OM HALF TWAALF 'S AVONDS VAN ZIJN BED VOOR EEN VERHOOR (1977). Het optreden van de politie had overigens tot gevolg dat de ouders van de jongen de relatie van hun zoon juist zijn gaan verdedigen!

=DE POLITIE VAN EEN STAD IN HET OOSTEN DES LANDS KWAM DOOR TOEVAL ACHTER HET BESTAAN VAN EEN REEDS ANDERHALF JAAR BESTAANDE VRIENDSCHAPSRELATIE TUSSEN EEN JONGEN VAN 13 EN EEN JONGEMAN VAN 25 JAAR, WAARBIJ

BEIDE OOK SEKSUEEL MET ELKAAR OMGINGEN. ZONDER DAT DE OUDERS WERDEN INGELICHT WERD DE JONGEN VAN SCHOOL GEHAALD EN OP HET BURO ACHT UUR VASTGEHOUDEN(1973).

TWEE JAAR LATER

Ruim twee jaar beschrijft hij zijn ervaringen met de politie als volgt:

"'sMorgens om half negen moest ik bij de conciërge komen, daar stonden ze me op te wachten. Ik vond het gewoon een minne streek van de politie, iets wat ik die wouten niet vergeven kan. Ze waren erg gemeen tegen me en omdat ik niets wilde vertellen begonnen ze me te dreigen en vroegen ze of ik het leuk zou vinden als mijn vader Jaap in elkaar zou slaan en zo. Ze hebben me behandeld zoals het niet hoort. Ze hebben me bedonderd en bedreigd en toen ik 's avonds om vijf uur nog mijn mond had dichtgehouden zeiden ze: "Als je nu niet praat dan laten we Jaap los, en je vader staat te wachten en die rijdt hem hardstikke dood, nu moet je het zelf maar weten".

Toen moest ik wel gaan praten, omdat ik niet wou dat Jaap iets overkwam. Nu weet ik dat het een

vieze streek van hen is geweest. Mijn ouders hebben me 's avonds van het politieburo gehaald, mijn vader wist niet eens dat ik er was (.....)

De politie was zelfs zo gemeen om alles tegen mijn

ouders te vertellen wat ik allemaal met Jaap gedaan had en lieten mijn ouders zelfs de dia's zien waar het allemaal op stond wat we gedaan hadden, standjes en zo. Dat vond ik een smerige rotstreek want ik schaamde me rot voor mijn ouders, want wat moesten ze nu wel niet over hun eigen kind denken, dat was toch niet nodig geweest, maar waarom moesten ze mij dan tegenover mijn eigen ouders kapot maken, het was toch al erg genoeg dat het uitgekomen was. Ik durfde mijn ouders een tijdlang niet aan te kijken!"

Lezers van dit verhaal zullen hierop zeker erg verschillend reageren, voor diegenen die bekend zijn met deze materie zullen zeker achter de jongen gaan staan, terwijl anderen weer de zijde van politie zullen ondersteunen, misschien zijn er wel lezers onder die van oordeel zijn dat de reactie van schaamte van de betrokken jongen juist laat zien dat zo'n relatie schadelijk is. Voor die mensen heb ik een vraag, hoe zou U het vinden als er eens iemand, die toevallig in het bezit was gekomen van dia's of foto's van U en Uw vrouw tijdens het liefdesspel, die aan Uw kinderen zouden tonen ???

NORMEN

.....in de SAMENLEVING

Uit talloze discussies is gebleken dat seksuele contacten van en met kinderen worden afgewezen op gronden die er op wijzen dat veel mensen geen idee hebben wat ze kunnen inhouden. Wellicht is dit verschijnsel als volgt te verklaren.

Voor een seksuele relatie tussen mensen bestaan bepaalde normen in deze samenleving. De relatievorm die bij uitstek aan deze normen voldoet is de duurzame verbintenis tussen twee volwassenen van verschillend geslacht. Deze normen bieden een referentiekader waarin verschillende relatievormen kunnen worden geordend naar de mate waarin ze getolereerd worden. Hoe minder een relatie overeenkomt met de norm, des te geringer is de tolerantie en andersom.

Het is bijvoorbeeld opvallend dat homofilie met name getolereerd wordt in een op een huwelijk gelijkende vorm, in casu een vaste vriendschap.

De hier genoemde ordening vindt plaats op grond van formele verschillen, zoals de duurzaamheid van de relatie, leeftijd en geslacht van de partners, lichamelijke en geestelijke ontwikkeling en zo meer. De afwijzing van bepaalde relatievormen vindt vervolgens plaats doordat uit het bestaan van deze formele verschillen wordt gekonkludeerd dat de relaties ook in materieel opzicht (inhoudelijk en qua ervaring) verschillend zijn.

ONBEGRIIP

De (seksuele) relatie tussen kind en volwassene verschilt in formeel opzicht sterk van de vorm, vandaar de totale afwijzing bij voorbaat. Deze relatie is formeel volkomen anders dan het vertrouwde beeld en wordt daardoor vaak niet begrepen. Dit onbegrip en deze onwetendheid hebben tot gevolg dat er als het ware een leemte ontstaat die een gemakkelijke voedingsbodem vormt voor vooroordelen. Het onbekende, het verbodene wekt vooroordelen op. De argumenten die worden aangevoerd zijn vaak ronduit onthutsend.

EEN RECHERCHEUR MEENDE, NAAR AANLEIDING VAN EEN RECENTE VEROORDELING, DAT ER ZONDER MEER VAN DWANG SPRAKE MOEST ZIJN GEWEEST TEN OPZICHTE VAN DE BETROKKEN DERTIENJARIGE JONGEN. REDEN: ER HAD TOCH MASTURBATIE PLAATSGEVONDEN!

EEN OFFICIER VAN JUSTITIE IN ROTTERDAM VROEG AAN EEN VERDACHTE: "HOE LOKT U DIE KINDEREN NAAR U TOE, MET SNOEPJES ZEKER?" (Het ging hier om een langdurige relatie!).

EEN MAATSCHAPPELIJK WERKER BIJ DE RAAD VAN KINDERBESCHERMING IN DEN BOSCH VEROORDEELDE EEN VRIENDSCHAPSRELATIE

TUSSEN EEN JONGEN VAN TWAALF EN EEN VOLWASSEN MAN OMDAT HIJ MEENDE DAT ER IN DEZE RELATIE GEEN SPRAKE KON ZIJN VAN EEN VRIJE KEUZE VOOR DE JONGEN. HIJ MEENDE: "PRATEN MET DE JONGEN ZIE IK NIET ZITTEN. DAT KIND IS TOCH BEÏNVLOED. IK KRIJG ER TOCH NIET UIT WAT IK ERUIT WIL HEBBEN". (Intussen was hij echter wel bezig, tegen de wens van zowel de jongen als diens vader, de relatie te verbreken. Kennelijk kwam hij niet op het idee dat hij zelf degene was die, door op eigen initiatief te werk te gaan, de jongen zijn wil oplegde.

Zo zijn er meer voorbeelden te geven. Het blijkt steeds dat er een bepaald beeld wordt gevormd dat een objectieve beschouwing in de weg staat.

Zelfs een konfrontatie met een op basis van wederzijdse genegenheid bestaande relatie tussen een volwassene en een kind blijkt vaak niet in staat om het vertrouwde beeld te doen vervagen.

Als blijkt dat een kind een relatie positief waardeert en zelf initiatieven neemt tot seksueel contact wordt gevraagd of het kind dan wel serieus te nemen is. Wanneer een kind zelf verklaart, waarde te hechten aan een relatie dan is het "dus" ten kwade beïnvloed en zo sluit de cirkel zich weer.

Men lijkt vaak niet op het idee te komen dat dit beeld in meer of minder gevallen in strijd zou kunnen zijn met de werkelijkheid.

Dr. SENGERS schrijft dat uit zijn contacten met het "strafrechtapparaat" niemand ook maar op het idee leek te zijn gekomen dat seksueel contact met een kind wel eens anders gewaardeerd zou kunnen worden dan als schadelijk of smerig. En dit zelfs als uit het proces-verbaal bleek dat het kind graag bij de "verdachte" bleef komen en duidelijk aan het doorgaan van de contacten meewerkte.

Door dit ontkenningmechanisme wordt het vertrouwde beeld van de seksuele relatie tussen kind en volwassene als iets afkeurenswaardigs gehandhaafd. Vooroordelen lijken hierdoor zich zelf te bevestigen. Wij spreken hier bewust van vooroordelen omdat de konklusie dat de relatievorm in materieel opzicht verschillend zou zijn van andere relatievormen niet bij voorbaat juist is. Dezelfde ervaringen en gevoelens, positieve en negatieve, kunnen een rol spelen als in welke andere relatie ook. De herkenning ervan is een eerste stap op weg naar de ontmanteling van alle fabeltjes die er om zo'n relatie de ronde doen. Voor een objectieve benadering van het vraagstuk van de primaire gevolgen van seksuele contacten van kinderen is het een eerste vereiste, het ontkenningmechanisme te doorbreken.

AFKEURING

Een tweede drempel voor een objectieve beschouwing van deze problematiek is het feit dat seksuele handelingen met kinderen vrij algemeen worden afgekeurd en bovendien strafrechtelijk verboden zijn.

Het gevolg hiervan is dat in veel gevallen een sfeer van geheimzinnigheid of zelfs angst rond de contacten gehandhaaft zal worden die niet bevordelijk is voor een ontspannen beleving van die contacten. Een dergelijke sfeer kan tot spanningen leiden die schadelijk zijn voor de betrokkenen, met name ook de kinderen.

De maatschappelijke afwijzing en de strafbaarheid missen vaak hun weerslag niet op de strafbaar gestelde relaties en contacten. Daarom dient men zeer voorzichtig te zijn met het trekken van konklusies dat bijvoorbeeld deze contacten bij de volwassene een teken zijn van geestelijke nood of dat de schadelijkheid voor het kind daaraan gelijk zou staan omdat de relatie of contacten spanningen zouden geven die het kind niet aankan.

Deze schade lijkt op het eerste gezicht betrekking te hebben op het seksuele contact, maar wordt in werkelijkheid door buiten het contact gelegen factoren veroorzaakt en komt dus op een tweede plaats.

Hoewel het optreden van deze schade een mogelijke grond voor strafbaarstelling lijkt maakt dit optreden van de spanningen en eventuele psychische schade voor het kind het juist zo noodzakelijk dat vrijwillige oudere/jongere (seksueel) relaties uit de kriminele hoek worden verwijderd, en NIET MEER STRAFBAAR GESTELD!*

lees verder op pag. 16

PRIKBORD

Dr. E. Brongersma Stichting.

Wij kregen een uitgebreid artikel binnen van de Edward Brongersma Stichting over het onderwerp:

"DE BETEKENIS VAN "ONTUCHT" BIJ ZEDEN-MISDRIJVEN MET KINDEREN".

Het is een zeer goed artikel en wij willen U dit dan ook beslist niet onthouden. Maar de opstelling van dit artikel is in nogal ambtelijke taal weergegeven. En omdat MARTIJN een leesbaar blad voor iedereen probeert te zijn (en te blijven) zullen wij dit artikel proberen in duidelijk leesbaar Nederlands weer te geven. Door de drukte van de decembermaand zijn wij er nog niet aan toegekomen, maar U houdt het van ons te goed. Gezien de lengte zullen wij dit artikel in twee edities publiceren, te weten: deel 1 in het febr. nummer, en deel 2 in maart.

De DR. EDWARD BRONGERSMA STICHTING, die begin 1979 te Overveen is opgericht heeft ten doel: het bevorderen van wetenschappelijk onderzoek naar de ontwikkeling van het seksuele leven bij kinderen en jeugdigen, met name naar de verschijningsvormen van erotische en seksuele relaties tussen kinderen onderling en tussen kinderen en volwassenen, en de betekenis van dit alles voor wetgeving, rechtspraak, opvoeding en maatschappelijk leven. De Nederlandse overheid erkende de stichting als beoogd: "een algemeen maatschappelijk belang". (art. 24 Successiewet). Getracht zal worden langs meerdere wegen ook onderzoek door anderen en een goede voorlichting van alle belanghebbenden op dit gebied te bevorderen. Bijdragen en medewerking zijn hoogst welkom, samenwerking wordt graag aanvaard.*

Het bestuur van de Dr. Edward Brongersma Stichting bestaat uit:

EDWARD BRONGERSMA, oprichter,
HARRY DISSELKOEN, ambtenaar,
SIMON VAN DER KWAST, hoogleraar psychiatrie.

LEX VAN NAERSEN, psycholoog,
JAN WEEKERS, architect,
GERARD ZWERUS, onderwijzer.

DE STICHTING IS TE BEREIKEN OP HET ADRES:

DR. EDWARD BRONGERSMA STICHTING
TETTERODEWEG 1
2051 EE OVERVEEN.
tel. 023 - 254183.

BETREFT: reacties

Wij kregen ondanks de drukte van de decembermaand erg veel reacties binnen van verschillende kanten. Mensen die aanboden om verschillende artikeltjes in MARTIJN op papier nissen voor publicatie in MARTIJN op papier te zetten, anderen weer stuurden ons zeer goed en bruikbaar fotomateriaal, en het is ons zelfs gelukt om een vaste man die erg goed op de hoogte is van wat er gaande is op het gebied van oudere / jongere relaties zover te krijgen dat hij bereid is om maandelijks een vaste rubriek (kolom) voor zijn rekening te nemen voor MARTIJN. De opzet dat ons blad een blad zou worden voor en door mensen die de waarde inzien van goede voorlichting op het gebied van vrije oudere/jongere relaties komt dus ook van de grond.

Wij zijn erg blij met deze reacties, maar er kan nog meer bij. Dus als U iets kwijt wil, wij houden onze postbus graag voor U open. Nogmaals zou ik het verzoek willen richten om belevenissen te ontvangen die betrekking hebben tot relaties met jonge meisjes (zowel homo- als hetero gericht). Als ik de inzendingen uit de postbus bekijk zou ik haast gaan geloven dat die relatievorm in Nederland haast niet voorkomt, maar uit ervaring weet ik wel beter. Dus heeft U iets wat voor publicatie geschikt is...ONTZETTEND GRAAG!!!

Uw publicatie wordt des-ewenst anoniem geschikt is... Veranderingen of verkortingen van Uw publicatie doen wij niet zonder U van te plaatst. Veranderingen of verkortingen van Uw publicatie doen wij niet zonder U van te voren ingelicht te hebben hoe wij Uw artikelje plaatsen. Een voorbehoud willen wij wel stellen, opgefokte versommen seksverhaaltjes worden beslist NIET GEPLAATST! Daarvoor kunt U misschien bij andere bladen terecht. Maar niet bij MARTIJN!!!! Wij zijn geen seksblad en willen dat ook niet worden, hoewel er wel over seksualiteit met en door kinderen geschreven wordt. Maar wij zien dat in het kader van een relatie, waarbij het kind ZELF kan beslissen wat het fijn en prettig vindt. Er komt een relatie veel meer om de hoek kijken dan alleen maar seks, seks kan een onderdeel zijn van een vriendschap c.q. relatie, maar als seks de hoofdzaak is of wordt dan hoeft het van ons niet zo er meer.*

GEHOORD!

Na de Belgen krijgen kennerlijk de Pe do's nu een Beurt in de moppen rij...

De laatste tijd aa. gehoord:

"Weet U wat een Pedomaan is?"

"Iemand die kleine kinderen in Brand steekt!"

en

"Hoe noem je iemand die kinderpostzegels verzamelt?"

"'n Pedofilatelist!"

't zal mij benieuwen water nog meer zal komen...

Een Buitenstaander.

HOE ERVAART EEN BUITENSTAANDER HET IK ME ACCEPTEEDE DAT. IK STELDE PEDOFIEL ZIJN VAN EEN ANDER. IEMAND UIT DE NAASTE OMGEVING VAN MIJ VOOR DAT IK OOK ZO ZOU REAGEREN ALS BIJ MIJ VAAK KINDER- IEMAND VAN ONZE REDAKTIELEDEN VERTELT EEN WOORD OM DAT BEZOEK Zouden komen, ge- soort omdat pedofilie als een (Als ik bijvoorbeeld gebruikt wordt. zoek zou bijvoorbeeld gebruikte wordt. zou de omgeving van vaak be- beginnen te fluisteren dat ik heterofiel was en zo ja, zou ik het niet opvatten als een bedreiging omdat het nou een- maal geaccepteerd wordt hete- rofiet te zijn).

P U N T !
Wat dat woord nou precies in- hield heb ik nooit geweten en dat zal ik waarschijnlijk ook nooit. Ik heb liefde en seks altijd als zeer persoonlijk beschouwd en durf daarom zo- iets niet te rangschikken on- der een naamplaatje. Dergelij- ke labels staan me tegen. Idem wat betreft het woord pedofilie.

ALS IEMAND ZICH PEDOFIEL NOEMT IS DAT ZIJN/HAAR ZAAK. MAAR IK VIND HET EEN ZICH ONDERDANIG MAKEN AAN EEN NAAM DIE (NOTA BENE) VAAK DOOR ANDEREN WORDT OPGEPLAKT.

Het woord pedofiel zegt me daar- om niet veel. Het zegt me wat meer wanneer iemand me vertelt dat hij/zij van kinderen houdt zowel op geestelijk als licha- melijk gebied. De manier waar- op gaat me eigenlijk niet aan; ik denk dat dat toch verschil- lend is bij andere zogenaamde pedofiele relaties.

Toen Theo me vertelde dat hij vaak bezoek kreeg van een jon- getje was dat voor mij niet meer dan een mededeling. Toen ik eens bij hem op bezoek was, tegelijkertijd met die jon- gen, veranderde er niks aan mijn mening (zo ik die al had) daar- over. Ik kon me gewoon voorstel- len dat hij bezoek kreeg van een jongen van die leeftijd.

Pas toen de omgeving het woord pedofilie ging gebruiken ben ik aan het denken gezet, en dat werd nog aangemoedigd door Theo zelf die het woord ging gebruiken in onze dagelijkse gesprekken. Zelf ontkende hij pedofiel te zijn, als verdediging tegen zijn omgeving.

Toen vertelde Theo op 'n avond dat hij pedofiel was. Ik voelde me eerst voor de gek gehouden, alhoewel ik later be- greep dat zo'n betekenis heel veel voor hem betekende, en ik apprecieerde het dat hij ervoor uit had durven komen, het maak- te de relatie met hem een stuk makkelijker.

ER BLEEK EEN TABOE DOORBROKEN!

Langzaam heeft hij ons, de naa- ste kamerbezoekers, proberen duidelijk te maken wat hij als pedofiel ervaart en wat hem be- weegt. Ik weet niet of hem dat ooit zal lukken; ik heb giste- ren nog met een verbaasd gezicht naar een filmpje van hem zitten kijken, ik herkende mezelf niet in zo'n film, er was geen raak- vlak, en ik denk dat dat ook nooit zal ontstaan. Feit blijft wel dat ik het een ontzettend goede houding van hem vind om voor die dingen uit te komen, om ze kenbaar te maken en om ze uit de taboesfeer te halen. Echt begrip zal er denk ik nooit zijn, toch hoeft ik voldoende om zijn levensstijl bespreekbaar te maken, en niet alleen die van hem, maar van waarbij ik dus toch tot de kon- klusie kom dat er wél een begrip pedofilie bestaat, maar dat ik alleen iets tegen begrippen heb. Maar daarover misschien de vol- gende keer...en anders nooit!*

PAUL - 20 jaar.
(Theo's buurman)

DE GEVOLGEN VAN STRAFBAAR- STELLING

EEN INWONER VAN VELDHOVEN ONTVING REGELMATIG JONGEREN BIJ ZICH. DEZE KWAMEN GRAAG EN VRIJWILLIG BIJ HEM. IN EEN AANTAL GEVALLEN WAS ER SPRAKE VAN SEKSUEEL KONTAKT. DE MAN WERD GEARRESTEERD EN DE POLITIE VERSPREIDDE VERHALEN ONDER DE OUDERS VAN DE KINDEREN WAARUIT MOEST BLIJKEN DAT DE KINDEREN IN ERNSTIG GEVAAR HADDEN VERKEERD. IN DE KRANTEN VERSCHIEEN HET BERICHT DAT ER EEN "KINDERLOKKER" WAS GEARRESTEERD.

(De groep jongeren schreef intussen een brief naar de officier van justitie waarin ze verklaarden, de arrestatie verschrikkelijk te vinden en vrijlating te wensen).

Bij dit geval werden ook diverse kinderen verhoord. De kinderen werden niet thuis verhoord, maar in een politieburo. Twee van hen hebben hun ervaringen opgeschreven voor de Landelijke Werkgroep Jeugdemancipatie van de NVSH. Een jongen van twaalf schrijft het volgende:

ONRECHTVAARDIG

"Ik vind de politie onbeschoft hoe de politie scheldt dat ik een leugenaar ben. Ik spreek de waarheid, maar ze willen dat ik lieg. Ik ben er ongeveer 2 uur geweest en het was grote onzin want ik sprak de waarheid. Ze vloekten gewoon en dat was onrechtvaardig. Ik heb de waarheid gesproken, maar ze geloven me niet, waarom moet ik liegen want de politie weet toch dat Henk (onleesbaar). De politie zei de hele tijd dat ik loog maar toen mijn ouders binnen kwamen zei ik tegen mijn moeder dat de politiemann zei dat ik loog. Toen zei hij dat ik niet loog, maar dat ik het niet begreep. Toen mijn ouders weg waren begonnen ze weer te schelden dat ik loog! Dat vind ik onrechtvaardig."

HOOGST ONBESCHOFT

Een jongen van vijftien jaar schrijft:

"IK VIND HET HOOGST ONBESCHOFT HOE DE POLITIE MIJ VERHOORD HEEFT. IK BEN ER 4½ UUR GEWEEST. 4½ UUR MOET JE NAGAAN. ZE VRAGEN ALLES 20 KEER EN ZE KIJKEN JE DE GROND IN. ZE DWINGEN JE OM TE ZEGGEN VAN IK HEB HET GEDAAN. JE ZEGT JA, IK HEB HET GEDAAN, DAN BEN JE ER TENMINSTE VANAF. MET HET VERSLAG OPMAKEN ZEIDEN HUN WAT ERIN KWAM. BIJVOORBEELD HENK HEEFT MET JOU ONTUCHT GEPLEEGD. IK ZEI: NEE, WE HEBBEN FIJN GEVREEEN. HIJ ZEI DAT IS TOCH HETZELFDE. EN ZO GINGEN ZE DOOR."

In februari 1974 werden in Sint Oedenrode verscheidene kinderen gehoord van wie vermoed werd dat ze seksuele kontakten met een 35-jarige inwoner van dit dorp hadden gehad. Hiervan was inderdaad sprake geweest. De verhoren werden voor een groot deel afgenomen door twee aan de rijkspolitie verbonden dames, die door de rijkspolitie in Sint Oedenrode als specialisten in het verhoren van kinderen waren ingeschakeld. De "verdachte" beschrijft hetgeen is voorgevallen als volgt.

VERVELEND

Verslag van J. (een van de jongens) tegenover mij:

"IK MOEST MET ZE MEE NAAR DE KAMER VAN HET SCHOOLHOOFD EN DAAR MOEST IK ALLES VERTELLEN VAN WAT WIJ MET JOU DEDEDEN. EERST WILDE IK NIETS ZEGGEN, MAAR DIE VROUWEN ZEIDEN DAT ZE TOCH ALLES AL WISTEN WANT ZE HADDEN EEN COMPUTER DIE ALLES WIST EN DAT ZE PRECIES KONDEN ZIEN ALS IK LOOG. (Herrinnerd U zich de vorige regels, deze dames waren specialisten op het gebied van het verhoren van kinderen!!!) TOEN HEB IK ALLES MAAR VERTELD. IK GELOOFDE DAT VERHAAL OVER DIE COMPUTER. DAARNA ZIJN ZE NAAR MIJN OUDERS GEGAAN. WAT ZE DAAR GEZEGD HEBBEN WEET IK NIET, MAAR IK KREEG DAARNA VAN MIJN OUDERS VERSCHRIKKELIJK OP M'N DONDER EN IK MAG NIET MEER NAAR JOU."

Hij vertelde verder dat genoemde vrouwen verder wel vriendelijk tegen hem geweest waren. Hij vond het verhoor wel vervelend, maar leek toch verder weinig onder de indruk. Diezelfde dag zijn de drie jongens die ik wel kende, maar waar ik geen seksueel contact had gehad, ook verhoord, eveneens op school... De verklaringen van B en J, die ik op de rechtbank heb gelezen, waren volledig korrekt. Bij beide stond in de verklaring dat ze graag bij me kwamen, de seksuele kontakten prettig hadden gevonden en nooit iets tegen hun zin hadden gedaan (de rechter-commissaris noemde dit als een van de argumenten, mij niet in voorlopige hechtenis te houden, "de jongens hebben zelf ook gezegd dat je ze niets tegen hun zin hebt opgedrongen").

van SCHOOL GEHAALD

Na bovenstaande gebeurtenissen bleef B gewoon dagelijks bij mij komen (zijn moeder vond het goed, zijn vader niet, maar die "kontroleerde" hem toch niet). J bleef aanvankelijk weg. Seksuele kontakten waren er niet meer. Op donderdag 27 februari 1974 was B bij mij met zijn moeder, zijn anderhalf jaar jongere zusje en een paar vriendjes. De moeder van een van die vriendjes kwam daar achter en lichtte de politie in.

De dag daarop werden B en zijn zusje door de rijkspolitie Sint Oedenrode van school gehaald en meegenomen naar het bureau (naar achteraf bleek met telefonische toestemming van hun vader).

Om 16.30 uur die middag werden ze, volkomen overstuurd, thuis bij hun moeder afgeleverd. Die schrok en nam ze mee naar mij. Beide kinderen waren lijkbalek en huilenden. Ze waren niet in staat om te zeggen wat er op het bureau was voorgevallen. Wel zei B (zeer emotioneel) dat, als hij nog eens op het bureau moest komen, hij zich van tevoren zou verdrinken.

In de dagen erna kwamen langzamerhand de verhalen eruit over wat er op het politiebureau die middag was voorgevallen. Ze waren eerst weer verhoord door eerdergenoemde twee vrouwen, maar nu veel minder vriendelijk dan de 1e keer. Ze wisten nu immers dat ze niet meer bij mij mochten komen. Bovendien bleven ze ontkennen (er was immers ook niets gebeurd) maar ze werden niet geloofd. De beide dames verdwenen na ongeveer een uur (zonder "bekentenis"). Daarna nam de "lokale" politie het ver-

hoor over. Ze werden nu eens vriendelijk, dan weer dreigend en schreeuwend, onder druk gezet om toch maar te zeggen dat ik wat met ze gedaan had. Toen de kinderen uiteindelijk zo overstuur raakten dat ze geen woord meer konden uitbrengen werden ze een poosje alleen gelaten. Daarna werd nog een poging gedaan, maar toen die ook zonder resultaat bleef zijn ze naar huis gebracht. Ikzelf kreeg de maandag erop een telefoontje met het verzoek om even op het bureau te komen. In een gesprek met de groepscommandant zei deze dat ze me deze keer niet hadden kunnen pakken, maar dat ze me in de gaten zouden blijven houden.

EIGEN SCHULD

Toen ik bezwaar maakte tegen de manier waarop de kinderen waren verhoord zei hij dat het mijn eigen schuld was. Als ik dat wilde voorkomen moest ik maar geen kinderen meer in huis halen. Hierna heb ik nog 2½ jaar vrijwel dagelijks gehad met B (tot aug. 1976) De politie heeft zich er echter niet meer mee bemoeid (althans niet zichtbaar). Wél de kinderbescherming, maar dat is een heel ander verhaal. De naverking op B van bovengenoemd verhoor bleef echter voortdurend merkbaar in onze relatie.

Vanaf oktober 1975 begonnen er twee broers, W (14 jr) en H (11 jr) bij mij thuis te komen. Vooral gedurende de herfstvakantie waren ze er frekwent (hele dagen). De moeder van deze jongens, die blijkbaar op de hoogte van mijn "verleden" was (W was een vriend van eerdergenoemde B) zag dat niet zitten en lichtte de politie in. Deze heeft de beide jongens op woensdag 29 oktober '75 op het bureau ontboden en hen verhoord over hun kontakten met mij.

Het verhoor vond plaats op het bureau van politie, door lokaal personeel. De beide eerder genoemde vrouwen waren er niet bij. De manier van verhoren vertoonde veel overeenkomst met het hierboven beschreven tweede verhoor van B en zijn zusje. De beide jongens werden afzonderlijk verhoord en vooral W werd hard aangepakt (66k lichamelijk)!!!!

-advertentie-

BKKP

De stichting BKKP te Hoogeveen is een kunstenaars collectief. Van één van hen, namelijk Ingo, ontvingen wij stickerontwerpen voor 1981. Twee ervan ziet u hier afgebeeld. Wij hopen binnenkort de hele serie op een stickervel uit te geven.

Verder heeft de stichting een creatieve werkplaats, kunstenaars hebben vaak geld nodig om materiaal aan te schaffen, daarom moeten ze een opruiming houden. Schilderijen, repro's, tekeningen met het kind als motief zijn bij hen verkrijgbaar. Gelangstelling?

KREATIEVE WERKPLAATS
"DE KAMELEON"

KANAALWEG 38 a
HOOGVEEN.
tel. 05260 - 73206

GA ER EENS LANGS, OF BEL EENS OP!

ZEKER DE MOEITE WAARD!

ZIEK en GEVAARLIJK

Ik werd voorgesteld als ziek en gevaarlijk en ik zou hen wel eens dood kunnen maken! Daarna drong de politie er bij de vader van de jongens op aan om zijn zoons te verbieden, naar mij toe te gaan. Ook tegenover hem werd ik als ziek en gevaarlijk bestempeld."

Er zijn nog meer voorbeelden te geven, zoals het opbrengen van een jongen van dertien, "verdacht van ontucht" met een jongen van twaalf, het uithoren van kinderen over seksuele ervaringen buiten het gepleegde delikt, of het onverhoeds konfronteren van kinderen met foto's van henzelf, gevonden bij huiszoeking bij de "verdachte".

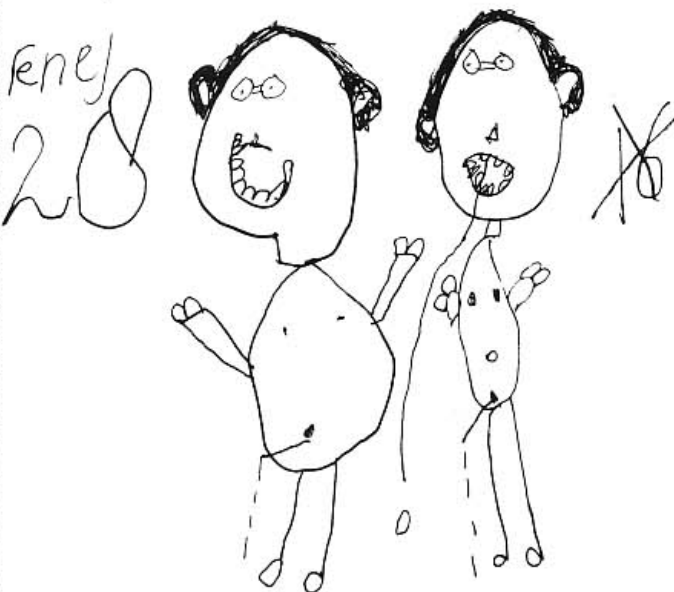
Nogmaals; we zeggen NIET dat het er bij verhoren steeds zo toe gaat, maar het feit dat we er regelmatig mee worden geconfronteerd toont wel aan dat dergelijke praktijken regelmatig voorkomen. Wanneer ergens van schade gesproken kan worden is het wel hier. Schade die wordt veroorzaakt door een wet die de pretentie heeft, kinderen te BESCHERMEN en door politie die waarschijnlijk PRETENDT TE HANDELEN

in het BELANG van het KIND

lees verder op pag. 20 *

silvester

2 jaar

ANNA

een vrouw vertelt van vroeger...

OVER HAAR RELATIE MET EEN LERARES
HOE ZE HET ERVAARDE, EN WAT HET NU VOOR HAAR
BETEKEND ALS ZE EENS ACHTEROM KIJKT.

IN DE EERSTE KLAS HBS, IK WAS
TOEN DERTIEN, WERD IK VERLIEFD
OP DE LERARES MUZIEK.

ANNA WAS TOEN ZEGENDERTIG.

IK WAS erg slecht in muziek en Anna deed oprecht moeite mij de grondbeginselen bij te brengen. De sterke aandacht en de vriendelijkheid daarbij deden me verlangen naar geborgenheid, naar iemand om mee te praten.

VOOR ZOVER IK NU ACHTERAF KAN
BEPALEN HEEFT DAT ALLEMAAL
NIETS MET EROTIK TE MAKEN,
MAAR MET EENZAAMHEIDSGEVOEL.

HET PROBLEEM was contact te moeten leggen met Anna. Ik ging alle momenten uitzoeken om Anna te zien. Ging 's morgens vroeg naar school, liep tussen de lessen via de tweede verdieping, waar Anna les gaf, naar mijn volgende leslokaal. Dat resulteerde alleen maar in vriendelijk "dag zeggen" en was voor mij niet genoeg. Dus wachtte ik Anna na schooltijd op en liep met haar mee naar de tramhalte. De eerste keer was ze niet verbaasd me te zien en geleidelijk groeide het meelopen tot een vast ritueel.

We praatten over alle mogelijke zaken, mijn kleine schoolproblemen, maar langzamerhand ook over persoonlijke zaken. En ook Anna vertelde over wat

haar bezig hield in haar vrije tijd. Overigens ging dit alles in een zeer open sfeer. Ook op school stonden we soms met elkaar te praten. Dit gaf aanleiding tot heel wat opmerkingen en van klasgenoten en van leraren, maar ik begreep niet waar ze 't over hadden. Ik vond Anna aardig en zij mij, wat was daar nu verkeerd aan? Na ongeveer een jaar - m'n herinnering heeft wel hiaten - ben ik Anna een keer thuis gaan opzoeken. Dat was op Valentijnsdag - een mooie aanleiding. Ik had thuis gezegd een eind te gaan fietsen - hetgeen ik vaak deed.

Merkwaardig dat je op zo'n moment toch het gevoel hebt dat je niet kunt zeggen: ik ga gezellig bij Anna op bezoek.

DAT Zouden mijn ouders niet hebben kunnen plaatsen: bij oudere mensen ga je niet zomaar op bezoek, zonder reden: "Wat moet je daar dan doen?" Trouwens, ze hadden eigenlijk op iedereen met wie ik omging of met wie ik thuiskwam aanmerkingen.

HOE DAN ook Anna vond het erg gezellig en gewoon, en dus kon ik vaker komen. Al die tijd hadden we elkaar niet verder aangeraakt dan dat ik haar op straat wel eens een arm gaf - uiteindelijk hing ik ook zo bij m'n moeder - dus was dat een geaksepteerde handeling.

Ik denk dat ik dat nu zo formuleer, ik vraag me af of ik er toen zo bij heb gedacht. De eerste keer dat er iets gebeurde op erotisch/seksu-

eel terrein was toen Anna ziek was en ik haar thuis opzocht. Ze was niet erg ziek maar lag toch in bed. Ik vond haar erg zielig, streek over haar haar, en ging op de rand van het bed zitten. Zij streelde mij en uiteindelijk ben ik bij haar in bed gekropen, weliswaar met enige aarzeling omdat ik een vaag idee had dat je toch maar niet zo bij iemand in bed kruipt.

Hoe dan ook we kusten elkaar en streelden, waarbij voor 't eerst het initiatief van haar uitging. Ik voelde me erg veilig en plezierig en had eenmaal weer thuis de grootste moeite om niet alles te vertellen. Maar ik voelde dat dan alles kapot zou gaan. Eenmaal de eerste barrière genomen bleek het steeds gemakkelijker elkaar aan te raken, waarbij erg vaak het initiatief van mij uitging. Uiteindelijk streelden we elkaar tot een orgasme. Voor mij betekende dat een heel fijn gevoel krijgen, net zo als wanneer ik met mijzelf speelde. Voor het orgasme van Anna was ik een beetje bang, ze draaide met haar ogen, maakte lawaai; eigenlijk was ze iemand anders dan, en dat vond ik helemaal niet leuk. Maar omdat ze zei dat het zo fijn was bleef ik haar af en toe wel strelen.

INTUSSEN zaten de mensen op school niet stil en zij vonden dat we wel erg openlijk met elkaar optrokken. Anna werd onder druk gezet, zodat ze mij op een keer uit de les sleepte en me uiterst emotioneel begon te vragen tegen wie ik iets had gezegd. Overigens een krankzinnige ervaring: Anna komt de les binnen, vraagt aan haar collega, mag zij daar even uit de klas, een knikje van de leraar en ik met een

vuurrode kop - en priemende ogen van de klas in m'n rug - naar buiten.

Ik had echter tegen niemand op school iets gezegd - alleen tegen de moeder van een vriendin die ik voor 100 % vertrouwde. Ik werd bij de directeur geroepen die me niets vroeg over de situatie, me alleen verbood nog langer met Anna om te gaan. Ook Anna maakte me duidelijk dat alles over moest zijn. Tot overmaat van ramp ging Anna naar m'n moeder om te zeggen dat ik haar zo achterna liep en of zij mij erop wilde wijzen dat dat niet kon.

Ik was woedend en gruwelijk teleurgesteld en werkte niet meer op school, zodat m'n ouders besloten me naar een andere school over te hevelen: de MMS (middelbare MEISJES school) !!!

INTUSSEN had een vriendinnetje op school me verteld dat de manier waarop ik met Anna omging - ze wist alleen wat ze zag - homoseksualiteit heette. Ik had dat woord nog nooit eerder gehoord, maar de manier waarop ze het uitsprak betekende wel dat 't iets héél vies was.

Hoe dan ook het contact met Anna werd dus definitief verbroken.

Intussen was aan mijn ouders duidelijk geworden dat een aantal zaken niet klopten en stuurden ze me naar een MOB (medisch opvoedkundig bureau), met de argumentatie: kijken of ik homoseksueel was.

.....
EIGENLIJK GEDROEG IK ME NIET ZOALS ZIJ GRAAG WILDEN, VONDEN ME ONHANDELBAAR EN HADDEN ZE HELEMAAL GEEN INVLOED MEER OP ME. EN DAN DAT GEDOE MET ANNA!
.....

Ik ben een aantal malen op het MOB geweest, maar heb daar konsekwent stil gezeugen. Het was voor mij volstrekt onmogelijk om over deze periode te praten. De psychiater of psycholoog werd duidelijk wanhopig en uiteindelijk werd ik aan een test onderworpen: vragen invullen/aanvullen, tekeningen maken, Rohrschach enzovoort.

DE RESULTATEN ZIJN MIJ ONBEKEND GEBLEVEN, MERKWAARDIG GENOEG HEB IK ER OOK NOOIT NAAR GEVRAAGD.
.....

In ieder geval hoefde ik daarna niet meer terug te komen en ook thuis is aan deze episode nooit één woord vuil gemaakt.

rota Akki

HOEVEL IK "bewust" niet erg geschokt was door de homofiele relatie, ben ik wel allerlei vriendjes gaan zoeken. Achteraf gezien toch vrij bewust om mezelf te bewijzen dat ik eigenlijk heel "normaal" was. Dit alles duurde ongeveer tot m'n twintigste, waarna ik toen van het ene moment op het andere stapelverliefd werd op een vrouw. Dat groeide uit tot een relatie die nu nog steeds bestaat.

OPVALLEND in het geheel is wel dat ik eigenlijk zelden of nooit over de vroegere periode heb gepraat, ik denk dat ongeveer vier mensen er iets - of meer - van weten. Dat betekent ook dat ik nooit de naam Anna meer heb gebruikt, de schok was des te groter toen iemand een keer de naam noemde in een verhaal over leraren aan een middelbare school. Ik trok toen dermate uit weg, dat de ander schrok en vroeg wat 'r aan de hand was. Toen het verhaal verteld.

IK VRAAG ME AF hoe ik NU precies tegen de periode aankijk. Ik heb het gevoel dat, hoewel deze ervaring in strikte zin een pedofiele ervaring is, dit niet helemaal klopt met de werkelijkheid.

.....
IMMERS BIJ OPGROEIEN KOMEN HERHAALDELIJK SITUATIES VOOR VAN VERLIEFD WORDEN OP OUDEREN - LIEFST LERAREN - OF WAT VERDER WEG: FILMSTERREN EN DERGELIJKE. ALLEEN HET FEIT DAT ER UITING AAN GEVOELENS WORDT GEGEVEN BETEKENT INEENS EEN PEDOFIELE RELATIE!
.....

VERMOEDELIJK blijven er vele vragen over; alles op te schrijven is bijna niet mogelijk.

BRONVERMELDING: ZIE COLOFON.

de GEVOLGEN voor de ONTPLOOING van de BETROKKENEN

"Ontucht" kan elke vorm van lichamelijke intimiteit omvatten. Het doet er niet toe of het contact door de hierbij betrokken jongere wel of niet gewenst wordt. Het strafbaar zijn van "ontucht" met een jongere beneden de 16 betekent dus atomaties dat deze laatste GEEN INTIEM LICHAMELIJK KONTAKT MET IEMAND KAN HEBBEN, ZONDER DAT DIT EEN STRAFBAAR FEIT OPLEVERT.

Een dergelijke wetgeving leek nuttig in een tijd waarin men bescherming van de jeugd tegen vleeschelijke lusten zinvol achtte. Tegenwoordig moet echter "bescherming" van de jeugd tegen door haarzelf gewenste contacten als innerlijk tegenstrijdig worden beschouwd.

Reeds jaren geleden vroeg de kinderpsycholoog Prof. BEETS zich af of het wel wenselijk was als een kind geen seksuele contacten heeft. De opvatting dat het ervaren en positief waarderen van de lichamelijkeheid voor het kind, evenzeer als voor de volwassene, belangrijk is, is tegenwoordig in deskundige kringen algemeen aanvaard.

En wet die deze ervaringen, voor zover plaatsvindend in contact met een ander, tot strafbare feiten maakt belemmert daarom de ontplooiing van kinderen.

de HUIDIGE STRAFWET

De huidige strafwet verbiedt ook contacten tussen kinderen onderling. Die kunnen aanleiding geven tot civielrechtelijke maatregelen van de kinderrechter, en als de kinderen 12 jaar of ouder zijn kunnen ze ook strafrechtelijk worden vervolgd. Meestal zullen ze niet tot een strafzaak leiden. Een proces-verbaal bij een klacht van bijv. ouders is echter niet uitgesloten. Wij hebben hier zelf twee voorbeelden van meegemaakt. Zeker wanneer er enig leeftijdsverschil is (bijvoorbeeld 2 kinderen van veertien en tien jaar) kan wel degelijk tot politie-bemoeienis komen.

Kinderen hebben ook seksuele contacten met ouderen, zo blijkt uit diverse onderzoeken, en hechten daar in een niet onaanzienlijk aantal gevallen veel waarde aan. Het ligt voor de hand dat een jong kind dat dit contact spontaan beleeft geschaad wordt wanneer het contact plotseling een ernstig crimineel feit blijkt te zijn.

DE EVENTUELE TE MAKEN TEGENWERPING DAT DEZE WET DE ONTPLOOIING VAN KINDEREN JUIST WAARBORGT DOORDAT ZE HEN TEGEN ONGEWENSTE KONTAKTEN BESCHERMT IS ONJUIST. NOCH IN DE WET, NOCH IN DE JURISPRUDENTIE WORDT GESTELD DAT HET HIER ALLEEN GAAT OM UIT PEDAGOGIES INZICHT ONWENSELIJK TE NOEMEN KONTAKTEN:

HET GAAT HIER OM ALLE KONTAKTEN!!!

GEHEIMHOUDING

Een ander gevolg van de strafbaarstelling is de noodzakelijke sfeer van geheimhouding, geheimzinnigheid en zelfs angst waardoor een contact bij voorbaat omgeven is. Dit kan voor een kind een bron van spanning betekenen. Bovendien kan een volwassene door de afkeuring en strafbaarstelling geïsoleerd en onder druk komen te staan, het-

geen tot ernstige contactmoeilijkheden kan leiden. Voorts krijgen de verboden handelingen, mede door het strafrechtelijk verbod een veel grotere gelatenheid dan ze zonder de wettelijke bepalingen zouden hebben gehad.

Als op een handeling 6 jaar gevangenisstraf staat lijkt deze handeling alleen daarom al zeer ernstig. Als in de krant staat dat iemand op verdenking van "ontucht" is gearresteerd lijkt het al bij voorbaat of er iets ernstigs is gebeurd. Een kind is immers voorwerp geweest van een misdadige handeling! Dit kan de emotionele afkeer alleen maar versterken.

de GEVOLGEN voor HULPVERLENING en VOORLICHTING

De strafbaarstelling vormt bovendien een belemmering voor de hulpverlening. Dit is des te erger in gevallen waarin een deskundige hulpverlening door de geestelijke gezondheidszorg geboden is vanwege gerezen problemen en waarin een afwikkeling van de zaak via het strafrecht de betrokkenen alleen maar ernstiger problemen zouden opleveren.

Het rapport van de N.C.G.V. geeft hiervan een voorbeeld:

Ouders raadpleegden de politie vanwege problemen die waren gerezen doordat hun 8-jarige zoon angstgevoelens had gekregen nadat een oudere kennis hem intiem betast had. De ouders kwamen met name voor advies. De politie bleek echter niet zo geïnteresseerd in hulpverlening en wilde slechts gegevens voor een aanhouding. Hiervoor schrokken de ouders echter terug en benaderden op advies van een pastor de kennis persoonlijk. Het laatste bleek de juiste weg. Later schreven de ouders aan de pastor:

"....U ziet, alles is positief en we moeten er niet aan denken wat er gebeurd zou zijn als we onze eerste impuls hadden gevolgd. We hadden niet alleen hem en zijn gezin kapotgemaakt, doch ook ons eigen leven."

Voor een volwassen partner in het contact kan een veroordeling niets oplossen. Hij of zij wordt op geen enkele manier geholpen door een aantal maanden in een gevangenis te verblijven, baan en aanzien kwijt te raken; integendeel, problemen zullen er alleen maar door toenemen. Daarom vormt voor hem of haar de strafbaarstelling een belemmering voor een gedegen hulpverlening.

Dit geldt ook voor de overigen betrokkenen: de kinderen en hun ouders. Ook voor hen lost de veroordeling niets op. Voor hen heeft het met name het gevolg van een verhoor, de naaste betrokkenheid bij de maatschappelijke ondergang van een ander en de suggestie die van dit alles uitgaat, namelijk dat het kind in ernstig gevaar is geweest. Wanneer in plaats hiervan deskundige hulpverlening was gegeven, zou het probleem voor zover aanwezig, van veel geringer omvang blijven, zelfs zou veel minder hulpverlening nodig zijn, doordat geen vervolging plaats heeft gehad, met alle gevolgen vandie.

BELEMNERING

Een andere reden waarom de strafbaarstelling een belemmering voor een juiste hulpverlening betekent is de zo noodzakelijke geheimhouding waar ze toe leidt. Deze verhoogt de drempel om, wanneer het nodig is, de hulp van een deskundige in te roepen. Wie zich ervan bewust is dat een bekend worden van zijn/haar gevoelens of van bepaalde gebeurtenissen tot ernstige maatschappelijke gevolgen kan leiden zal zich nog wel even bedenken voor hij of zij dit tegenover iemand prijsgeeft. De ervaring van hulpverleners en ook van leden van de NVSH-vrijwil-

ligers groepen is dan ook dat vaak pas in een crisis-situatie om hulp wordt gevraagd. In veel gevallen is het dan al erg laat om nog voor een optimale hulpverlening te kunnen zorgen. Ook hier staat deze strafwet deze in de weg.

In deze lijn ligt een ander gevolg van strafbaarstelling, namelijk de verhindering van een eerlijke en duidelijke voorlichting. Het vrijuit praten door alle betrokkenen over seksuele relaties die verboden zijn is door dit verbod vrijwel onmogelijk. Het zou bijzonder verhelderend kunnen zijn wanneer over bestaande realties vrijelijk gesproken zou kunnen worden via de massamedia. (gelukkig zijn er de laatste tijd daar wat meer openingen voor!). De televisie en in mindere mate de radio leveren wat dit betreft grote problemen op. Deze moeilijkheid draagt met name bij tot de instandhouding van het negatieve beeld dat van deze relatievorm bestaat.

RECHTSONZEKERHEID

Een laatste gevolg van de strafbaarstelling is de grote mate van rechtsonzekerheid en willekeur waaraan iemand die seksueel contact met een kind heeft gehad blootstaat. De wijze waarop zaken als deze door politie en justitie worden afgehandeld verschilt sterk van plaats tot plaats en zelfs van persoon tot persoon. (aldus Dr. E. BRONGERSMA). Dit wordt door de algemeenheid van de strafbaarstelling in de hand gewerkt.

ALTERNATIEVEN

Wij hebben nu een heleboel geschreven over de nadelen van de zedelijkheidswetgeving, maar wat moeten we dan om hier verandering in te brengen? In dit gedeelte gaan wij in op mogelijke alternatieven.

-VERLAGING VAN DE LEEFTIJDGRENZEN.

Dit is enige tijd geleden in Zweden voorgesteld door de commissie-Kjellin (een advies-com. van het Zweedse ministerie van justitie). Deze com. stelde voor, de "beschermde" leeftijd te verlagen naar 14 jaar. De grenzen lagen bij 18 voor homofiele en 15 voor heterofiele contacten. Uiteindelijk werd een grens van 15 jaar voor beiden contacten aanvaard. Afgezien van het feit dat een leeftijdsgrens van 14 j een absurditeit zou zijn, gezien het aantal personen onder de 14 dat seksueel contact heeft, betekent een verlaging van de leeftijdsgrenzen geen oplossing, maar hoogstens een verschuiving van de bestaande problemen.

DE VRAAG WAAR WE VOOR STAAN IS NIET ZOZEER HOE HOOG DE LEEFTIJDGRENZEN MOET ZIJN, MAAR OF ER EEN LEEFTIJDGRENZEN MOET ZIJN.

De argumentatie die hier vermeld is, is opgebouwd tegen de huidige leeftijdsgrens is evenzeer van kracht voor een limiet van 14 of 12 jaar. Er is geen leeftijdsfase waarin seksueel contact bij voorbaat fout is; de strafbaarstelling beschermt de jeugd niet, maar bedreigt haar juist. Het is zelfs zeer goed mogelijk dat de schadelijke gevolgen van de strafbaarstelling, zoals konfrontatie met de politie, de gelegde relatie tussen seks en kriminaliteit voor zeer jonge kinderen nog zwaarder wegen dan bijv. voor jongeren van 14 jaar.

Gezien ook het bestaan van zoveel zinvoller alternatieven bij eventuele problemen (in veel gevallen is een rustige opvang door vertrouwden van het kind en een gesprek met de "dader" al het beste middel) is het praten over de hoogte van de leeftijdsgrens niet van toepassing. Alleen afschaffing ervan kan bijdragen tot de geestelijke volksgezondheid en een veel verstandiger aanpak van eventuele problemen.

KLACHTDELIKT

Klachtdelikten, zoals de delikten in art. 245 en 248-ter W.van.Sr. zijn slechts vervolgbaar wanneer het slachtoffer (in deze gevallen diens wettelijke vertegenwoordiger) een formele klacht indient.

Voordeel hiervan is dat de beslissing tot wel of niet vervolgen wordt overgelaten aan het slachtoffer. Hierdoor wordt de kans verkleind dat extra problemen ontstaan door een vervolging.

Daargelaten de vraag of seksuele contacten van kinderen wel in het strafrecht thuishoren menen wij dat in elk geval niet vervolgd dient te worden wanneer de ouders of verzorgers geen klacht indienen. Zij zijn door hun regelmatige omgang met hun kinderen doorgaans beter in staat om de wenselijkheid van een vervolging te kunnen bepalen dan een willekeurige opsporingsambtenaar. Het maken van de hier behandelde delikten tot klachtdelikt betekent daarom in elk geval een verbetering ten opzichte van de huidige situatie.

Er kleven echter ook bezwaren aan een dergelijke oplossing. Helaas blijkt dat degenen die de klacht moeten indienen - meestal de ouders - meer dan eens geneigd zijn, het gebeurde zwaar te overschatten of zelfs volkomen verkeerd te begrijpen. We hebben regelmatig voorbeelden gezien of gehoord van paniek of woede als reacties op kleine vergrijpen of zelfs seksuele contacten die niet anders waren dan een logies gevolg van een goede vriendschap of verstandhouding. Het maken van de delikten tot klachtdelikten zal daarom in veel gevallen geen voldoende oplossing zijn om vervolging te beperken tot die zaken waarin duidelijk schade is toegebracht.

Een klachtdelikt houdt bovendien het gevaar in van on-eigenlijk gebruik. Ook wanneer het delikt klachtdelikt is geworden blijft de mogelijkheid aanwezig dat er vervolgd wordt na een door de partners positief beleefd contact, vooral omdat de klacht moet worden ingediend door een ander dan het betreffende kind. Het zonder meer bestempelen van alle seksuele contacten tot klachtdelikt houdt een groot gevaar van subjectiviteit in. Een wijziging van de bestaande delikten in klachtdelikten is op zich onvoldoende. Ze zou ten minste gepaard moeten gaan met een aanzienlijke verlaging van de leeftijdsgrenzen. Wanneer het kind zelfstandiger wordt t.o.v. de ouders (en dat kan al op erg jonge leeftijd het geval zijn) kan het minder wenselijk zijn, de ouders te laten beslissen over wel of niet vervolgen.

OVERIGENS MENEN WIJ DAT EEN AFSCHAFPING VAN DE LEEFTIJDGRENZEN, GEZIEN DE RISICO'S VOOR HET KIND, VERBODEN AAN HET KRIMINALISEREN VAN EEN SEKSUEEL KON-TAKT, OOK BOVEN HET ALTERNATIEF VAN HET KLACHTDELIKT DE VORKEUR VERDIENT.

ONTUCHT

In september 1976 besliste de Hoge Raad in een aan haar voorgelegde zaak betreffende overtreding 249 Sr.: seksueel contact met een kind is ontucht, onverschillig of de handeling voortvloeit uit wederzijdse gene-genheid of niet. Van belang hierbij is de konklusie van procureur-generaal KIST:

"DOOR TE EISEN DAT EEN ONDERZOEK WORDT INGESTELD NAAR DE VRAAG OF DE BEWEZEN HANDELINGEN AAN MIN- DERJARIGEN TEGEN HUN ZIN WERDEN OPGEDRONGEN, DAN WEL BESCHOUWD MOET WORDEN ALS EEN NAAR HEDENDAAGS INZICHT, GEZIEN DE RELATIE TUSSEN REQUIRANT EN DE MINDERJARIGEN GEGROEIDE RELATIE, VOOR BEIDE PART- NERS AANVAARDBARE UTING VAN DE GEVOELENS BEOOGT HET MIDDEL EEN WIJZIGING VAN DE STRAFBAARSTELLING VAN DE ONTUCHTDELIKTEN. DIT IS EEN ZAAK VAN DE WETGEVER."

HET WOORD IS DUS NU AAN DE WETGEVENDE MACHT !!!!!!! * lees verder op pag. 26

Strafbare Seks met Kinderen

Door THEO SANDFORT

Volgens artikel 247 van het strafwetboek zijn alle seksuele kontakten met personen onder de 16 strafbaar. De maximum gevangenisstraf die hierop staat is 6 jaar. Bij "vleeschelijke gemeenschap" met een meisje onder de 12 geldt een zwaardere maximumstraf; namelijk 12 jaar.

De adviescommissie zedelijkheidswetgeving, die in 1970 door de toenmalige minister van justitie is ingesteld, heeft onder andere bekeken of deze wetsartikelen "in het licht van de huidige maatschappelijke opvattingen" veranderd moesten worden. Op zich lijkt daar alle reden toe: onder invloed van verschillende publikaties is men genuanceerder gaan denken over seks tussen kinderen en volwassenen, deskundigen zijn het eens over de **ONSCHADELIJKHEID** van (niet-afgedwongen) kontakten en ook het verrichte gebrekkige onderzoek lijkt hierop te wijzen. In de afgelopen 15 jaar is ook de rechtspleging veranderd: politie en justitie komen minder met deze zaken in aanraking, daarvan wordt meer geseponceerd, er wordt minder veroordeeld, en er worden minder onvoorwaardelijke straffen opgelegd.

In de voorstellen die de commissie onlangs gepresenteerd heeft komen deze veranderde maatschappelijke opvattingen nauwelijks tot uiting. Er blijkt niets wezenlijks te veranderen.

Absoluut Verbod

"De commissie is voor een absoluut verbod van kontakten die duidelijke lichamelijke of geestelijke risico's" meebrengen voor het kind. Dat klinkt aannemelijk, maar welke kontakten vallen daaronder? Volgens de commissie gaat het om geslachtsgemeenschap "of een daarmee gelijk te stellen seksuele handeling" met personen beneden de 12 jaar. Het oude artikel 244 wordt dus gehandhaafd maar tevens aanzienlijk uitgebreid. Onder "daarmee gelijk te stellen seksuele handeling" moet namelijk worden begrepen "iedere vorm van genitaal, oraal en anaal contact, zoals kontakten tussen mond en anus, mond en penis en mond en vulva, hetzij tussen anus en penis en penis en vulva, hetzij tussen anus of vulva en artificieel substituuft".

HET GAAT HIER OM VRIJWILLIGE KONTAKTEN!
Kontakten waarbij dwang aan te pas komt zijn en blijven op basis van andere artikelen strafbaar. Niemand zal bestrijden dat een stijve volwassen penis en een kutje van een 11-jarig meisje lichamenlijk letsel tot gevolg kan hebben. Maar een stijf pikkie van een 11-jarig jongetje in de va-

gina van een volwassen vrouw? Van lichamenlijk letsel voor het jongetje is hier volgens mij geen sprake.

Psychische schade zal niet zozeer van het kontakt zelf afhangen, maar eerder van de kontekst waarin het gebeurt en van de eventuele reacties van de omgeving op het kontakt. Onduidelijk is ook waarom het voor een 11-jarige jongen schadelijk is om gepijpt te worden, wanneer dat kontakt met wederzijdse instemming plaatsvindt. De commissie licht niet toe welke vormen van genitaal kontakt onder dit artikel zullen vallen.

In het voorstel wordt een aantal **zéér** uiteenlopende vormen van seksueel kontakt door de commissie gelijkgesteld en ongedifferentieerd bedreigd met een maximumstraf van 12 jaar.

HET VALT TE HOPEN DAT DIT WEINIG GENUANCEERDE EN SLECHT ONDERBOUWDE VOORSTEL NIET ZAL WORDEN OVERGENOMEN.

Als onduidelijk wordt of een jeugdige lichamenlijk of geestelijk schade lijdt, gelden volgens de commissie andere uitgangspunten: bescherming van de mogelijkheid om zowel lichamenlijk als geestelijk de eigen identiteit te beleven en extra bescherming voor rechtsgenoten met een onvolkomen vermogen tot seksuele zelfbepaling. Op basis hiervan wil de commissie personen strafbaar stellen die een jeugdige beneden 16 jaar bewegen tot het dulden of plegen van seksuele handelingen. Dit artikel moet het huidige art. 247 vervangen.

Initiatief

Wanneer een jongere zelf het initiatief neemt tot een seksueel kontakt met een volwassene, zouden deze kontakten dus niet langer strafbaar zijn. Vreemd genoeg zijn deze kontakten wel weer strafbaar wanneer de jongere onder de 16 het initiatief neemt met een andere jongere onder de 16. De commissie wil namelijk geen leeftijdsgrens voor de dader invoeren. In principe betekent dit dat alle kontakten tussen jongeren strafbaar blijven. Hoewel het artikel in de praktijk niet zo gauw op deze wijze gehanteerd zal worden, lijkt het me toch een weinig gezond klimaat voor een optimale seksuele ontplooiing. Een moeilijk punt in het voorgestelde artikel is natuurlijk de term "bewegen". Volgens de commissie moet hieronder verstaan worden:

"het nemen van een zodanig initiatief dat het slachtoffer tot seksuele handelingen komt die hij of zij eigener beweging niet zou hebben gepleegd. Voor de strafbaarheid is slechts vereist een aantoonbaar causaal verband tussen het initiatief van de dader en het dulden of plegen van het slachtoffer."

Het is de vraag of deze ogenschijnlijk elegante, juridische oplossing ook hanteerbaar is in de sociaal-psychologische werkelijkheid.

Wanneer wordt een contact een seksueel contact en ligt het initiatief dan altijd wel duidelijk bij één persoon? Het zal niet eenvoudig blijken om in de praktijk met dit artikel te werken. Hoe is de kommissie tot dit artikel gekomen? De kommissie stelt dat er tussen "kinderen en volwassenen in een seksuele betrekking evenals in andersoortige betrekkingen, niet psychologisch gelijkwaardige partners kunnen zijn." Dat lijkt me zonder meer juist. De kommissie veronderstelt echter dat in een seksueel contact met een kind de volwassene altijd gebruik maakt van zijn overwicht.

"Het verwerpelijke van het feit ligt in de psychische en situationele ongelijkheid tussen dader en slachtoffer; hoe daarvan gebruik wordt gemaakt is een tweede. Dat is op zijn zachtst gezegd voorbarig. In mijn eigen onderzoek blijken kinderen best wel te weten wanneer ze seks willen en wat ze dan willen; het hangt dan van het verantwoordelijkheidsbesef van de ander af, in hoeverre hij met de wensen van het kind rekening houdt.

Niet alle kinderen zullen even goed in staat zijn om ja of nee te zeggen op een voorstel van een oudere; ook op dit gebied moeten jongeren leren. Om dan voor alle veiligheid de grens van 16 jaar aan te houden lijkt me wat overdreven, zeker als je kijkt naar de seksuele ervaringen die jongeren op hun 16e jaar al hebben: de helft van de jongeren heeft de borsten onder de kleren gestreeld, 1/3 van de jongens en meisjes hebben een kutje of een pikkie gestreeld, en 1/10 van de jongens en van de meisjes heeft coïtus ervaring.

Op grond hiervan mag je verwachten dat ook jongeren onder de 16 jaar in staat zijn om nee of juist volmondig ja te zeggen op het initiatief van een volwassene.

Het blijft natuurlijk arbitrair waar de grens dan wel precies moet liggen. De grens van 16 lijkt me in ieder geval te hoog, en dat is ook de mening van een groot aantal politieke en welzijnsorganisaties.

TWaalff?

De voorstellen van de kommissie zijn echter nog geen wet. Er zal nog het nodige over gesproken worden. Het lijkt mij wenselijk wanneer daarbij overwogen zal worden om de 16-jarige leeftijdsgrens aanmerkelijk te verlagen, ervan uitgaande dat afgedwongen contacten middels andere artikelen strafbaar blijven. Daarnaast moet er voor de term "bewegen tot" een formulering komen die meer toegespitst is op het misbruik maken van overwicht. En tenslotte moet bekeken worden of een genuanceerdere strafbaarstelling van seksuele contacten met jongeren onder de 12 niet op zijn plaats is.

THEO SANDFORT.

Drs. THEO SANDFORT is als sociaal-psycholoog werkzaam op de Universiteit van Utrecht, en heeft zich (en doet dat nog) diepgaand beziggehouden met onderzoeken naar seksuele relaties tussen kinderen en volwassenen. Wij kregen dit artikel van hem toegezonden dat oorspronkelijk gepubliceerd werd in de COC nieuwsbrief van de afdeling NIJMEGEN. (augustus 1980).

THEO SANDFORT heeft als doktoraal skriptie een zeer uitgebreid onderzoek gedaan naar seks bij en met kinderen. Hij studeerde af aan de Katholieke Universiteit van Nijmegen. Het skriptie heeft als titel meegekregen: "PEDOSEKSEUELE KONTAKTEN EN PEDOFIELE RELATIES". Het is helaas niet te koop (uitverkocht), maar voor geïnteresseerden is het onder bepaalde voorwaarden te leen uit de bibliotheek van het NISSO te Zeist. Het adres is:

Nederlands Instituut voor Sociaal Seksuologies
Onderzoek (NISSO) Dijnseburgerlaan 1,
3705 LP ZEIST. tel. 03404 - 51774

IK WIL MIJN DANK UITSPREKEN AAN THEO SANDFORT EN HET COC AFDELING NIJMEGEN VOOR TOESTEMMING TOT OVERNAME VAN DIT ARTIKEL, MISSCHIE KUNNEN ER IN DE TOEKOMST NOG WAT VAN DEZE ARTIKELTJES VAN DEZELEDE SCHRIJVER VERSCHIJNEN.

(tussen haakjes)

KORTE AANTEKENINGEN VAN
ALLERLEI AARD

GEMEENTE POLITIE

panorama

Ook het maandblad KRI van de reclassering heeft aandacht besteed aan MARTIJN en aktiegroep 247. Op de binnenkant van de voorpagina (ereplaats) stond er een artikelletje. (decembernummer '80). Hopelijk krijgen wij daardoor een breder lezerspubliek, vooral in politie-justitie- en aanverwante kringen. In de loop van januari besteed ook PANORAMA weer aandacht aan pedofilie. Ik ben zo gelukkig geweest om de copy van het te plaatsen artikel alvast toegezonden te krijgen, en ik ben er reuze blij mee. Weer eens een echt brok objectieve informatie over oudere/jongere relaties dat onder de aandacht van een groot publiek gebracht wordt. DOORGAAN ZO!!!

247 flop

DE KERST-AKTIE VAN AKTIEGROEP 247 WERD EEN FLOP! Er kwam slechts in totaal f. 40,== binnen, terwijl er 21 pakketten á f.15,== verzonden zijn. Gevolg een nadelig saldo van f. 275,00. Mocht U mee willen helpen deze post te verkleinen elke gift is welkom op het bekende gironummer, vermeld er wél bij kerstactie 247. BIJ VOORBAAT DANK!!!

De verantwoording van de reeds binnengekomen giften is als volgt:

DHR/ K. DEN HAAG	f. 30,00
Dhr. L. ENSCHEDE	10,00

Wél hebben zich al verschillende kontaktpersonen aangemeld, zodra alle plannen (en besprekingen) rond zijn krijgt U zo spoedig mogelijk bericht.

kinderkrant

ER IS EEN ECHTE KINDERKRANT VERSCHENEN. HELEMAAL IN ELKAAR GEZET DOOR KINDEREN (maar beslist niet alleen voor kinderen), VERKRIJGBAAR BIJ DE AKTIE KINDERVUIST EN DE BELANGENGROEPERING MINDERJARIGEN. (zie adressenlijst).

partner

TEN ONRECHTE PUBLICERDEN WIJ DAT UITGEVERIJ SPAARNESTAD HUN NIEUWE BLAD "PARTNER" IN DECEMBER ZOU UITGEVEN MET ALS O.A. PEDOFILIE ALS ONDERWERP, IN NOVEMBER IS ER EEN NUMMER VERSCHENEN ALS EEN PROEFNUMMER, DIT IS ZO GOED ONTVANGEN DAT "PARTNER" VANAF EIND JANUARI ELKE MAAND IN DE BOEKWINKELS ZAL LIGGEN. HET NUMMER VAN MAART ZAL EEN ZEER UITGEBREID ARTIKEL BEVATTEN OVER OUDERE / JONGERE RELATIES EN OOK MARTIJN ZAL DAARIN BELICHT WORDEN.

kinderen

Wij zouden graag óók reacties van kinderen ontvangen die zelf een relatie hebben (of gehad hebben). Hoe vinden (vonden) jullie het nu, en wat vond je wel leuk en wat niet??? Als je iets wilt schrijven, dan zou ik dat erg fijn vinden.

k.r.o. radio

Op oudjaarsavond zond de KRO via hiversum 2 een radioprogramma uit waarin Nederlanders hun persoonlijke wensen voor 1981 konden uitspreken. Via een opgegeven telefoonnummer werd de wens opgenomen, en in de loop van het programma uitgezonden. Ook wij hebben van deze gelegenheid gebruik gemaakt om onze wensen voor '81 kenbaar te maken. Een vrij jaar voor oudere / jongere relaties, en een jaar waarin DEN HAAG eindelijk eens wat veranderd aan de zedenwet. Ouderen en jongeren zijn er de dupe van. Ook iemand uit Eindhoven wenste meer vrijheid in relaties met kinderen. Zo was het slot van '80 toch nog net op de drempel een gelegenheid om iets van ons te laten horen. Ik hoop van harte dat wij aan het eind van '81 een dankbetuiging kunnen uitbrengen in zo'n zelfde programma.

praatgroep

PRAATGROEP PEDOFILIE DEN BOSCH.

Na de thema avond in het NVSH-pandje in Den Bosch (die ondanks de weinige mensen toch wel geslaagd mag worden genoemd) hadden zich al twee mensen aangemeld die er wel voor voelden om mee te doen, inmiddels zijn er via de oproep in NIKS weer twee bijgekomen, dus het saldo is nu vier personen (3 man + 1 vrouw). Maar er kunnen er nog meer bij. Als wij er een stuk of 8 bij elkaar kunnen krijgen dan willen wij starten, dus wilt U meedoen met de praatgroep in Den Bosch, één berichtje naar postbus 833 is voldoende.

jorg en de houten kraal

Het 1e boek van RIES VAN WALLENBURG, JORG en de houten kraal is in zeer beperkte voorraad nog te verkrijgen. De prijs bedraagt f. 14,90 en daar komt dan nog f.3,00 porto bij. Persoonlijk vind ik het een prachtboek. Helaas niet meer bij de gewone boekhandel verkrijgbaar. Interesse? Inlichtingen hoe U dit boek kunt bemachtigen bij MARTIJN.

1

380

redactie

De Directeur van het
Huis van Bewaring
5200 MA 's-HERTOGENBOSCH

HET DECEMBERNUMMER VAN MARTIJN KWAM ERG LAAT IN UW BEZIT. DIT LAG NIET ALLEEN AAN DE KERSTDRUKTE MAAR POLITIE EN JUSTITIE HADDEN (WEER) EEN KEER ONGEZONDE BELANGSTELLING VOOR EEN VAN ONZE REDAKTIELEDEN. HIJ MOCHT 10 DAGEN TE GAST ZIJN IN EEN VAN DE RIJKSHOTELS DIE NEDERLAND RIJK IS. VANDAAR! ALLES IS TOCH OP ZIJN POOTJES TERECHT GEKOMEN. ALLEEN DE REDAKTIE IS BEHOORLIJK VERANDERD, WIJ KUNNEN BEST WAT HULP GEBRUIKEN, DUS VOELT U ZICH AANGESPOKEN? NEEM KONTAKT OP MET POSTBUS 833.

Leicht

Bij de abrupte verbreking van onze vriendschap.

Ik dank je Tonnie voor je vriendschap.

Ik dank je Tonnie, voor het vertrouwen, dat je m'altijd schonk.

Ik dank je Tonnie, voor de raad die 'k je zo vaak mocht geven
en voor je praten met mij, dat 'k altijd zo heerlijk vond.

Ik dank je Tonnie voor de drie jaar van je leven

dat je mijn vriendje was en ik jouw vriend mocht zijn.

Ik dank je Tonnie voor al wat ik je mocht geven

Ik dank je Tonnie voor je liefde en voor de steun
die jij voor mij wou zijn.

Ik dank je Tonnie voor al wat je voor mij was,

Voor alles wat je voor mij deed

Voor alles wat je voor mij over had.

Mijn zorgen voor je waren Tonnie, soms zo groot als
heel de wereld,

maar ook voor deze zorgen dank ik je, mijn schat.

In jou Tonnie, beleefde ik mijn eigen leven

een tweede maal,

en nu 'k je niet meer zie is het alsof

een zingend vogeltje is weggevlagen

vanaf de tak

waarop het drie jaar zat.

oktober 1970.

UIT: "JORG EN DE HOUTEN KRAAL".

RIES VAN WALLENBURG.

CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

- Strafbbaarstelling alleen wanneer schade door de te bestraffen handeling vaststaat.
- Geen strafbaarstelling als er betere middelen zijn om problemen tegen te gaan.
- Geen strafbaarstelling die meer schade veroorzaakt dan ze tegengaat.
- Geen vage en algemene strafbaarstelling, terwijl slechts in een beperkt aantal gevallen vervolging beoogd wordt.

OVERWEGINGEN

Ten aanzien van de strafbaarstelling van "ontuchtige handelingen" waarbij personen beneden een bepaalde leeftijd zijn betrokken zijn de volgende overwegingen naar voren gekomen.

- Door een dergelijke strafbaarstelling leidt elk seksueel contact van een kind tot een strafbaar feit. Dit is slechts te rechtvaardigen wanneer een dergelijke contact voor het kind steeds zodanig schadelijke gevolgen heeft dat de strafbaarstelling een zinvolle beschermende functie vervult.
- Het verrichte wetenschappelijke onderzoek heeft echter niet tot de conclusie geleid dat seksueel contact op zich kinderen schaadt. Wel is gebleken dat er contacten voorkomen waaraan kinderen (ook wanneer zij eenmaal volwassen zijn geworden) een positieve waarde hechten.
- De huidige wetgeving gaat voorbij aan het bestaan van seksueel getinte verlangens en initiatieven bij kinderen. Zij brengt lichamelijke intimiteit van kinderen in de sfeer van criminaliteit zonder onderscheid te maken tussen een kind opgedrongen contact en een door de betrokken partners gewenst intiem samen zijn.
- Strafbbaarstelling leidt meer dan eens tot strafvervolgning en tot verhoor van kinderen door politie en justitie. Veelal zij het juist deze zaken die voor het kind schadelijk zijn. Met name wanneer het ging om een relatie die voor het betrokken kind belangrijk was en aan de instandhouding waarvan het zelf heeft meegewerkt zal strafvervolgning dit kind achterlaten met verdriet, verontwaardiging en schuldgevoel. Het verhoren van kinderen versterkt dit effect. Deze verhoren betekenen voor kinderen vaak een zware beproeving, te meer daar het onderwerp in de intieme sfeer ligt. Het feit dat het beleefde contact in de sfeer van misdadigheid wordt getrokken is voor het kind dikwijls schokkend, beangstigend en traumatiserend.
- Een afkeurende en geschokte houding van ouder en naaste omgeving van kinderen die een seksueel contact hebben beleefd doet, evenals politie-ingrijpen, deze kinderen doorgaans veel meer schade dan een dergelijke contact ooit zou hebben kunnen doen. Een zodanige houding wordt bevorderd door het feit dat deze contacten als criminele feiten worden bestempeld. De strafbaarstelling staat vaak een juiste beoordeling in de weg en

leidt daardoor tot reacties die hoogst schadelijk zijn voor de betrokkenen.

- De strafbaarstelling gaat voorbij aan het feit dat er veel betere middelen bestaan om eventuele problemen in verband met seksuele ervaringen van kinderen tegen te gaan. Met name kan hier worden gewezen op hulpverlening door instellingen in het kader van de geestelijke gezondheidszorg. In dit verband achten wij het bestaan van herkenbare hulpverleningsinstaties noodzakelijk. De strafbaarstelling vormt zelfs een belemmering voor een adequate hulpverlening doordat ze leidt tot geheimhouding, isolement van betrokkenen en doordat strafbaarstelling vaak extra problemen met zich meebrengt. De strafbaarstelling staat bovendien een eerlijke en duidelijke voorlichting in de weg.

- De strafbaarstelling gaat er bovendien aan voorbij dat in gevallen die dermate ernstig zijn dat strafrechtelijk ingrijpen onvermijdelijk is, andere artikelen in het wetboek van strafrecht toepasbaar zijn. Bovendien kunnen, indien nodig, op grond van het burgerlijk wetboek beschermende maatregelen worden genomen.

- De strafbaarstelling leidt bovendien tot rechtsonzekerheid en willekeur. De wijze waarop zaken als deze door politie en justitie worden behandeld verschilt sterk van plaats en van persoon tot persoon. In dit verband kan ook gewezen worden op het stellig hoge aantal niet-ontdekte gevallen. Ontdekking is vaak een kwestie van toeval.

ONTUCHT

Toetsing aan de genoemde criteria van de bestaande strafrechtelijke bepalingen, aan de hand van bovenstaande overwegingen, leidt tot de conclusie dat de huidige wetgeving op dit gebied niet gehandhaafd mag worden.

Met name geldt dit voor die artikelen die "ontucht" in haar algemeenheid strafbaar stellen, te weten art. 247 en 249. Art. 247 criminaliseert elk seksueel contact van een kind. De onaanvaardbaarheid hiervan is uitvoerig uiteengezet. Art. 249 criminaliseert alle contacten tussen minderjarigen en hen aan wier zorg zij zijn toevertrouwd. Het bestaan van een dergelijke contact betekent echter op zich niet dat van de afhankelijke positie van de minderjarige misbruik wordt gemaakt. Voor dit artikel geldt daarom het zelfde als voor art. 247.

Ook art. 250 (bevordering van ontucht) spreekt over "ontucht" in het algemeen. Wanneer ouders ermee instemmen dat hun kind met een ander intiem omgaat en zij stellen hiervoor een slaapkamer beschikbaar vallen ze onder deze strafbaarstelling. Gezien het ook hier bezwaarlijke algemene karakter kan dit artikel, althans niet in de huidige vorm, worden gehandhaafd. Hier staat tegenover dat het artikel ook betrekking heeft op exploitatie en prostitutie van kinderen die ons inziens in hoge mate ongewenst zijn. Deze gevallen worden echter grotendeels gedekt door art. 250bis (dat het bevorderen van "ontucht" bij wijze van beroep of gewoonte verbiedt). Daar komt voor minderjarigen de mogelijkheid van beschermende civielrechtelijke maatregelen bij. Vanwege het bestaan van deze alternatieven zal een eventuele intrekking van art. 250 de bescherming van het kind niet doen verminderen.

Art. 248ter is speciaal gericht tegen misleiding en misbruik van overwicht. Wanneer men een extra strafrechtelijke bescherming van jeugdigen gewenst acht zal het met name bescherming van jeugdigen gewenst acht zal het met name bescherming tegen deze zaken betreffen. Wellicht is het zinvol, dit artikel (uitgezonderd het weer te ongenueanceerde "giften of beloften van geld of goed") niet direct in te trekken, maar bij intrekking van andere artikelen vooralsnog te handhaven. Naderhand zou dan moeten worden gezien of het artikel nog een zinvolle beschermende functie vervult.

De art. 244 en 245 betreffen uitsluitend coïtus met een jong meisje. stellig is de in art. 245 genoemde leeftijdsgrens te hoog. Afgezien van gevallen van dwang, geweld of misbruik van gezag is coïtus met een kind met name ongewenst wanneer dit kind hier fysiek niet rijp voor is. In dit geval is er echter zonder meer van mishandeling sprake, waarop reeds door de artikelen onder Titel XX straf wordt gesteld.

Intrekking van art. 245 is, gezien het feit dat een niet onaanzienlijk aantal meisjes reeds voor het zestienste jaar met iemand naar bed gaat, gewenst. Intrekking van art. 244, hoewel mogelijk, heeft echter minder prioriteit.

NOODZAAK

DE LEEFTIJDGRENZEN IN DE ZEDELIJKHEIDSWETGEVING ZIJN OOK INGEVOERD TER BESCHERMING VAN DE JEUGD. DAT KINDEREN BESCHERMD MOETEN WORDEN STAAT NIET TER DISCUSSIE. DE BESTAANDE STRAFWETTEN VORMEN ECHTER GEEN JUIST EN DOELTREFFEND MIDDEL OM KINDEREN TE BESCHERMEN. ZE VORMEN DAARENTEGEN VEELEER EEN BEDREIGING VOOR HET KIND. HERZIENING ERVAN IN DE HIERBOVEN AANGEGEVEN ZIN IS DAAROM NIET ALLEEN MOGELIJK EN GEWENST, MAAR ZELFS HOOGST NOODZAKELIJK.***

-advertentie-

ONZE DRUKKERS TON EN EISE
WENSEN DE LEZERS VAN "MARTIJN"

»EENGELUKKIG 1981!«

EN OOK DIT JAAR STAAN ZIJ GRAAG
VOOR AL UW DRUKWERK
VOOR U GEREED!

HUBRA-OFFSET
Donizettilaan 43
Eindhoven.
tel. 040-522712

EEN "NATUURLIJK" LEVEN VOOR KINDEREN
DE NAAKTE WAARHEID!
GEEFT U ONS DEZE VRIJHEID??

BRONVERMELDING:
NVSH leeftijdsgegevensrapport
zedelijkheidswetgeving

-advertentie-

verschenen:

»EEN VRIEND VOOR ALLEN«

door Ries van Wallenburg

TE BESTELLEN DOOR F.15,- OVER TE MAKEN
OP GIRO 977919

T.N.V. A.v.WALLENBURG,
VENKELSTRAAT 79, 7322 KT APELDOORN
(OF PER BETAALCHEQUE)

EERDER VERSCHENEN:

»JORG EN DE HOUTEN KRAAL«

»ALBERT«

Kojora Bildarchiv

kalender '81

EEN LEUKE JONGENSKALENDER VAN HET
KOJORA BILDARCHIV UIT DUITSLAND
VEEL MOOIE FOTO'S, ALLEMAAL GEMAKEN
IN DE VRIJE NATUUR

DE ILLUSTRATIE OP PAG. 11 KOMT OOK
UIT DE KALENDER, DIE TE VERKRIJGEN
IS DOOR OVERMAKING VAN f12,50
(OVV "KALENDER")
OP GIRO 1079132
TNV "MARTIJN" P/A
THEO GERRITSEN
POSTBUS 833
5201 AV DEN BOSCH

BUITENLANDSE LEZERS GELIEVE
TE BETALEN PER INTERNATIO-
NALE POSTWISSEL

EXCLUSIEF voor martijn

Fotoset

EEN SERIE VAN TIEN GROOTFORMAAT
FOTO'S (18X12cm.)

GEMAAKT DOOR FOTO AKKI AMSTERDAM
MET ALS MODEL DE JONGEN VAN PAG. 7

Hoge Kwaliteit

FOTO'S VAN HOGE KWALITEIT,
ZOWEL OP TECHNISCH ALS OP
ARTISTIEK GEBIED

foto akki

OOK DEZE PRACHTIGE SET IS TE
VERKRIJGEN BIJ "MARTIJN", EN WEL
DOOR OVERMAKING VAN f15,00
(OVV "FOTOSERIE")
OOK OP GIRO 1079132
TNV "MARTIJN" P/A
THEO GERRITSEN
POSTBUS 833
5201 AV DEN BOSCH